

תוכן העניינים

2	1. חזון הפורום
9	2. מבנה ארגוני
17	3. מחקר
26	4. הוראה
29	נספח א' – תכניות הלימודים במרכז: פירוט הקורסים
49	5. כנסים מדעיים וסדנאות מחקר
51	נספח ב' – כנסים וסדנאות: נתונים לשלוש השנים האחרונות
61	6. תקציב המרכז
63	7. הערכה כללית

1. חזון הפורום

- 1.1 [מטרות פורום אירופה היום, מטרות פורום אירופה על פי מסמך ההקמה](#)
- 1.2 [היסטוריה של פורום אירופה](#)
- 1.3 [עיקרי הפעילויות בפורום אירופה](#)
- 1.4 [הערכה של ההשפעה האקדמית של פורום אירופה בתחומי עיסוק](#)
- 1.5 [מידת החשיפה של פעילות פורום אירופה לקהילות רלוונטיות](#)
- 1.6 [סיכום ביניים: הערכה של נקודות החוזק ונקודות החולשה בפעילות פורום אירופה](#)

1. חזון הפורום

1.1 מטרות פורום אירופה היום, מטרות פורום אירופה על פי מסמך ההקמה.

על פי מסמך ההקמה של פורום אירופה, מטרות הפורום הן:

- שדרוג לימודי אירופה באוניברסיטה העברית;
- ייעול וניצול משאבים;
- הרחבת הבסיס לגיוס כספים ותרומות, תוך הרחבת היקף הפעילות ויצירת שילובים אטרקטיביים;
- יצירת מסגרת מחקר חדשה שתעסוק במחקר השוואתי של התפתחות ארצות אירופה ואזורי היבשת השונים, כתוצאה מפעילותם במסגרת האיחוד האירופי או לצדו;
- הרחבת תכנית הלימודים לתואר שני, תוך הרחבת הבסיס למפגשים ולשיתוף פעולה בין חוקרים וסטודנטים העוסקים בנושאים ובהיבטים שונים הקשורים לאירופה, ופעילויות אקדמיות משותפות שיניבו הוראה עשירה ומגוונת יותר.

המטרות שהגדיר מסמך ההקמה הושגו ברובן:

- עלה נפח הפעילות הקשורה בלימודי אירופה – קורסים, כנסים, הרצאות אורח, אירועי יום אירופה, פרסומים וכיו"ב.
- לאחר הקמת פורום אירופה, זכתה האוניברסיטה העברית במכרז של שירות החילופין האקדמיים הגרמני (DAAD) להקמת מרכז ללימודים גרמניים ולמימון פעילותו במסגרת הפורום.
- כמו כן, עם הגב של פורום אירופה, זכתה מנהלת הפורום הקודמת, פרופ' ביאנקה קוחנל, במענקי מחקר מ-ERC, GIF, ISF, קרן תיסן ומינרובה.
- סכומים קטנים יותר לתמיכה בפעילויות שנתיות ספציפיות השגנו ממשלחת האיחוד האירופי לישראל ומשגרירות ספרד.
- לצערנו, מכיוון שלתכנית ללימודי אירופה אין סגל קבוע משלה, ובתכנית ללימודים גרמניים מאוישים שלושה חצאי תקנים מתוך ארבעה, נפגע הסיכוי לגיוס כספים ולזכייה במענקי מחקר מקרנות תחרותיות.
- תכנית ההתמחות בלימודי אירופה הורחבה לתואר מוסמך מלא, ובהמשך הצטרפה אליה תכנית המוסמך בלימודים גרמניים. לתכניות הלימודים אוריינטציה מחקרית, על אף שהן מקיימות גם מסלול לא-מחקרי: הפורום מעודד הוצאה לאור של מחקרי תלמידים, משלב תלמידים בקבוצות מחקר, מארגן סדנאות לאומיות ובינלאומיות שהתלמידים מציגים בהם את מחקריהם, ותומך בנסיעות לחו"ל של תלמידים לצרכי מחקר או השתתפות בכנסים. השתתפות בקורסי אורח מאפשרת לתלמידים לפגוש כבר בשלב מוקדם של לימודיהם חוקרים מובילים מחו"ל, וליצור קשרים שיקדמו אותם בעתיד.

בהיעדר סגל קבוע של התכנית ללימודי אירופה, קשה לומר כי הפורום מהווה מסגרת למחקר השוואתי כפי שהיינו רוצים שיהיה. מחקרים בנושא אירופה אמנם

מתקיימים בתמיכת הפורום על ידי חברי סגל של מחלקות אחרות, אך שאיפתנו היא לנצל את המשאבים הכלכליים העומדים לרשותנו על מנת ליזום ולהוות בית למחקרים השוואתיים ואינטגרטיביים, ולא מקור מימון גרידא.

The European Forum at the Hebrew University, responding to the goals of its creation, has become a leading research and teaching hub for the study of Europe in Israel. Drawing on university-wide expertise and excellence, the Forum is a multi- and inter-disciplinary intellectual community bridging social sciences, humanities and legal studies. Being a unique setting for academic inquiry and teaching, the European Forum nurtures academic excellence, cutting-edge research and offers graduate and post-graduate programs in European Studies and in German Studies. Through its six research centers and SPECTRUM project, strong links with the university's relevant academic departments, international and domestic collaborations, and the policy sphere, the European Forum engages with and contributes to the debate over Europe.

1.2

ההיסטוריה של פורום אירופה

בתאריך 17.2.2005 הגישה פרופ' ביאנקה קוחנל, המנהלת דאז של המכון ללימודי אירופה ע"ש הלמוט קוהל ותכנית ההתמחות בלימודי אירופה, לרקטור האוניברסיטה העברית, פרופ' חיים רבינוביץ', הצעה להקמת פורום אירופה באוניברסיטה העברית, אשר יאחד מרכזי מחקר שפעלו באוניברסיטה העברית ועסקו באירופה.

הוועדה המתמדת דנה בהצעה ואישרה אותה בישיבתה בתאריך 15.3.2005. בהתאם להצעתה של פרופ' קוחנל, אשר הייתה למנהלת הפורום, אוחדו בפורום אירופה המכון ללימודי אירופה ע"ש הלמוט קוהל, המרכז לחקר רוסיה, אירו-אסיה ומזרח אירופה ע"ש מרג'ורי מיירוק, המרכז ללימודי אוסטריה ומרכז אירופה, מרכז צרפת ע"ש פול דמרה והמרכז לחקר תרבות איטליה. מטרות האיחוד היו כמפורט בסעיף 1.1 לעיל.

בישיבתה בתאריך 19.4.2005, אישרה הוועדה המתמדת את הרכב הוועדה האקדמית של פורום אירופה, שחבריה הם, בין השאר, מנהל/ת פורום אירופה, מנהלי מרכזי המחקר בעבר (אשר כיום כבר אינם חברים בוועדה), ודיקני הפקולטות למדעי החברה, למדעי הרוח ולמשפטים.

בשנת 2006, בתיווך פרופ' שלמה אבינרי, מנהל המרכז ללימודי אירופה לשעבר, הושג הסכם לשיתוף פעולה עם המכון למדע האדם (IWM) בווינה. מאז שולח פורום אירופה בכל שנה תלמיד מחקר להשתלמות במכון בווינה.

בעקבות קול קורא של שירות החילופין האקדמיים הגרמני (DAAD) מתאריך 12.4.2006 להקמת מרכז ללימודים גרמניים בישראל, יזמה פרופ' קוחנל הכנת הצעה ל-DAAD להקמת מרכז ללימודים גרמניים באוניברסיטה העברית. ההצעה גובשה על ידי פרופ' דן דינר, פרופ' ביאנקה קוחנל, פרופ' גבריאל מוצקין ופרופ' משה צימרמן. נשיא האוניברסיטה העברית, פרופ' מנחם מגידור, התחייב במכתב נלווה ל-matching של האוניברסיטה למימון ה-DAAD.

בינואר 2007 החליטו ה-DAAD והאוניברסיטה העברית להקים במשותף, לקדם ולממן מרכז ללימודים גרמניים באוניברסיטה העברית. בספטמבר 2007 נחתמו הסכם וחוזה בין האוניברסיטה העברית לבין ה-DAAD, הקובעים את מבנה המרכז ומטרותיו, ומסדירים את המימון מצד ה-DAAD לחמש שנים (2007-2012).

תכנית הלימודים נפתחה באוקטובר 2007.

בנובמבר 2011 הוערכה פעילות המרכז על ידי אנשי ה-DAAD ומעריכים חיצוניים מטעמו. המרכז עבר את ההערכה בהצלחה רבה, ועל בסיס זה נחתמו בספטמבר 2012 הסכם וחזרה חדשים בין האוניברסיטה לבין ה-DAAD, המסדירים מימון לחמש שנים נוספות (2012-2017).

בסתיו 2016 יעבור המרכז הערכה נוספת על ידי ה-DAAD כדי להחליט יזכה במימון לחמש שנים נוספות (2017-2022).

המרכז ללימודי אוסטריה ומזרח אירופה פעל עד לעיגונו בפורום אירופה כמרכז מחקר בפקולטה למדעי הרוח, ועסק לרוב בספרות אוסטרית-גרמנית ובהיסטוריה יהודית באימפריה ההבסבורגית. עם שילובו בפורום, הרחיב המרכז, בתמיכת משרד המדע, המחקר והכלכלה האוסטרי ומשרד החוץ האוסטרי את תחום פעילותו, שכולל היום גם נושאים כאוסטריה באיחוד האירופי, אוסטריה ושכנותיה ממזרח, הגירה ואינטגרציה, תרבות אוסטרית בת-זמננו, זיכרון ומדיניות זיכרון השואה באוסטריה ועוד. בשנת 2009 הקמנו את 'פורום הסרט האוסטרי' על מנת להנגיש לציבור באוניברסיטה ומחוצה לה את התרבות האוסטרית המודרנית על היבטיה השונים, וליצור פלטפורמה המאפשרת קיום של שיח בלתי-פורמלי על תרבות אוסטרית, דבר שאף תורם לנראות המרכז.

במהלך כהונתה כמנהלת הפורום, זכתה פרופ' ביאנקה קוחנל בתמיכת קרנות תחרותיות למחקרים שונים העוסקים בתרגומים של ירושלים באירופה, ובהן ERC, GIF, תיסן, מינרובה ו-ISF. בשנת 2010 רוכזו המחקרים תחת פרויקט SPECTRUM.

בשנת 2012 חתם פורום אירופה ביחד עם המחלקה ליחסים בינלאומיים על הסכם עם Freie Universität Berlin לחילופי אנשי סגל וסטודנטים. במשך שנתיים מומן הפרויקט על ידי קרן איינשטיין. עם תום תקופת המימון החליטו כל הצדדים להמשיך לקיים את ההסכם, כאשר כל צד מממן את ההוצאות שלו. העובדה כי חלק ניכר מהקורסים בשתי תכניות הלימודים של פורום אירופה נלמדים באנגלית, היוותה גורם מכריע לעצם קיום ההסכם.

החל משנת 2013, אנו פועלים להקמת מרכז חדש ללימודי ספרד. ההישגים בשטח זה עד כה כוללים הרצאה שנתית בנושא ספרד בת ימינו ע"ש חוסה אורטגה אי גאסט (אשר ניתנה בתשע"ה זו הפעם השנייה) וקורס אינטנסיבי פעם בשנה עם מרצה מספרד (אשר ניתן לראשונה בתשע"ה) בסיוע ממשלת ספרד. בשנת הלימודים תשע"ו תתקיים במדריד סדנה משותפת לחוקרים מהאוניברסיטה העברית ולחוקרים מספרד וממדינות ערב במימון קרן ספרדית.

בשנת 2014 השתלבו בתכנית ללימודים גרמניים שני אנשי סגל אקדמי חדשים, כל אחד בחצי תקן.

1.3 עיקרי הפעילויות של הפורום

- את פעילות הפורום ניתן לחלק לשלושה סוגים עיקריים:
- הוראה – הפורום מקיים שתי תכניות לימודים למוסמך: תכנית בלימודי אירופה ותכנית בלימודים גרמניים. כמו כן מושך הפורום דוקטורנטים ובת-דוקטורנטים רבים.
 - מחקר – תמיכה בתלמידי מחקר ובקבוצות מחקר העוסקים בתחומי הליבה של פורום אירופה. המסגרות המחקריות השונות של הפורום פתוחות לכלל הסטודנטים של האוניברסיטה העברית.
 - כנסים והרצאות לקהל אקדמי ולציבור הרחב.

1.4 הערכת ההשפעה האקדמית של הפורום בתחומי עיסוקו

פורום אירופה הינו הגורם המרכזי המקדם באוניברסיטה העברית, ובתחומים מסוימים בישראל בכלל, את הוראת אירופה העכשווית ואת מחקרה בקרב תלמידי מוסמך, תלמידי מחקר ובתור-דוקטורנטים.

בתחום ההוראה של האיחוד האירופי, לא קיימת תכנית לימודים אחרת בארץ. באוניברסיטת בן גוריון קיימת תכנית לימודים לבוגר, במרכז הבינתחומי הרצליה תכנית תעודה בלימודי אירופה לבוגר, ובאוניברסיטת תל אביב – תכנית לימודי תעודה ובאופן חלקי למוסמך (עם אפשרות השלמה למוסמך באוניברסיטת היינריך היינה בדיסלדורף). באוניברסיטת חיפה קיימת תכנית למוסמך בלימודי גרמניה ואירופה, אך היא בנויה יותר כבית ספר עם תכנית קורסים קשיחה, מובנית, ופחות מעודדת אופק מחקר.

התכנית שמציע פורום אירופה בלימודים גרמניים הינה התכנית היחידה בארץ המתמקדת בחברה הגרמנית בת זמננו.

הפורום מקדם את ההוראה בתחומים אלה בתוך האוניברסיטה על ידי הזמנת מרצים אורחים מאוניברסיטות בחו"ל, אשר מלמדים קורסים הפתוחים לתלמידים מהחוגים הרלוונטיים, ועל ידי הענקת SEED MONEY לחברי סגל לפיתוח קורסים רלוונטיים לחוג/למחלקת האם ולתכניות הלימודים של הפורום (כמוסבר בסעיף 4.3 להלן) ועל ידי שיתוף פעולה עם מחלקות רלוונטיות.

במסגרת תכנית הקורסים שלנו, מדי שנה אנו מוציאים כשני סיורים לימודיים לאירופה, שמשותפים בהם לא רק תלמידים שלנו, אלא א תלמידים ממחלקות רלוונטיות אחרות. ה-DAAD התרשם מאוד מסיורים שארגנו לגרמניה במסגרת התכנית ללימודים גרמניים, והטמיע אותם בתכנית השנתית שלו: כיום, מדי שנה, אחד ממרכזי ה-DAAD בעולם מארגן סיור בינלאומי בגרמניה לתלמידים מכל המרכזים. אנו היינו הראשונים לזכות בכבוד זה, ואף ארגנו נסיעה של תלמידים מכל המרכזים להשקפה על הבחירות האחרונות בגרמניה.

מלגות ומענקי מחקר לתלמידים ולסגל של מחלקות אחרות מעודדים מחקר בנושאים שפורום אירופה עוסק בהם. חיבורים מחקריים של המלגאים מתפרסמים בסדרת 'Working Papers' של פורום אירופה, ומופיעים באתר האינטרנט שלנו. ארגון כנסים וסדנאות בינלאומיים, אשר חלקם נערכים בישראל ומקצתם בחו"ל, מקדם את סדר היום של הפורום באוניברסיטה העברית, בארץ כולה וגם בחו"ל.

1.5

מידת החשיפה של פעילות הפורום לקהילות רלוונטיות

פעילות הפורום מתפרסמת בערוצים שונים:

- באתר האינטרנט המרכזי של פורום אירופה ובתת-האתרים של מרכזי המחקר שלו מופיעים עדכונים שוטפים על הפעילויות השונות שהיו ושהיו – אירועים, קורסים, מלגות, קולות קוראים וכיו"ב.
- לפורום שתי רשימות תפוצה ב-listserver, האחת בינלאומית והשנייה ישראלית. לישראלית נשלחות הזמנות לאירועים הפתוחים לקהל הרחב, ולבינלאומית הודעות כלליות על פעילות הפורום. ההרשמה לרשימות התפוצה מתבצעת באמצעות אתר הפורום, וכן חברים בה גורמים שונים שאנו עובדים מולם בארץ ובחו"ל.
- אחת לחודשיים, אנו מפיצים באופן אלקטרוני עלון מידע (EmailLetter), בו מרכזות הפעילויות העיקריות לתקופה הקרובה.
- בכל שנה, במחצית השנייה של שנת הלימודים, מפרסם הפורום Newsletter המסכם את האירועים המרכזיים שהפורום ארגן במהלך השנה, ודן במבחר סוגיות עדכניות הקשורות באירופה.
- מודעות על כנסים, סדנאות והרצאות המאורגנים על ידי הפורום, וכן קולות קוראים, נתלים על לוחות המודעות בקמפוס האוניברסיטה.

סיכום ביניים: הערכה של נקודות החוזק ונקודות החולשה בפעילות של הפורום

The general achievements are:

- During the ten first years of its existence, the European Forum has built two MA study programs (both with a research and a non-research track), shaped its research profile, and acquired a reputation in the Israeli and international academic world. Consequently, the Forum is at the heart of graduate studies of European Studies and Contemporary Germany in Israel. The Forum is the first academic institute in Israel to grant an MA title in European Studies and in German Studies.

The Forum is attractive not only for highly motivated MA students but also for PhD candidates and postdoctoral young scholars. The interaction between graduate students at various stages of study and individual research is one of the Forum's main achievements. However, most of our students have to look for supervisors in other departments, since the Forum does not have its own academic staff. Unfortunately, in the past we lost a few talented students because we could not offer them a supervisor from within the Forum. Lately, the program in German Studies received three half tenured positions, and the new lecturers are already supervising the research work of any student they can. To be able to go on nurturing the Forum as a research-encouraging environment for graduate students in various stages, the program in European Studies will need its own academic staff, too, and the forth half tenure position of German Studies has to be filled.

- Serving as the principal teaching center of European Studies and German Studies for Israel, the Forum cultivates new generations of academics, policymakers, intellectuals, and media specialists who are already acting as leaders in different constellations involving both European-Israeli relations, German-Israeli relations, as well as European-Middle Eastern relations.
- In the present structure of the university, the European Forum is the only teaching and research body to be academically affiliated to three faculties relevant to its interdisciplinary profile: Social Sciences, Humanities, and Law. Cooperation with the various Departments and Centers of the different Faculties, like the Department of History, the Koebner Center for German History, the Department of International Relations, Political Science, etc. in the fields of economy, politics, history, culture, society, institutions, international relations, foreign policy, law and functioning in Europe, is fruitful and should be continued and further developed.
- The Forum is identifying and establishing new fields of knowledge in European Studies that have not yet been explored or consistently taught in Israeli universities with the aim of integrating these fields into a consistent and coherent program of research and instruction. This is done by recruiting external lecturers from Israel and abroad, and by nurturing and supporting young

scholars. Nevertheless, this does not assure the stability of the program, since none of these lecturers are an integral part of our faculty.

- In order to do so, the European Forum is creating and/or maintaining a collaborative network with universities and research institutes in Israel, Europe and other worldwide locations, like the international DAAD Centers for German Studies, the international Centers for Austrian Studies, the international network of Austrian Libraries, the Italian Association of Friends of the Hebrew University, the Center for French Research in Jerusalem (CRFJ), The Israeli Center for Russian and Eurasian Studies (ICRES), and more.
- Guest courses in English supplement the courses offered by the Hebrew University faculty and external lecturers. Joint programs of study with European universities are planned with the intention of offering top students from Israel and Europe the opportunity to complete part of their studies in the host country. The model is the mutual and fruitful program which we and the department of International Relations established with the Freie Universität Berlin a few years ago.
- The Forum is actively engaging its students in research projects, encouraging and training them to publish the first fruits of their research endeavors in the 'Working Papers' series especially designed for this purpose.
- The European Forum organizes symposia and colloquia for scholars and advanced students, and open conferences for the general public. Symposia and colloquia serve as platforms to sum up and expand the findings of research projects conducted within the Forum. They deepen the knowledge of students and the wider public on important, relevant issues. They also aim to enlarge the circle of partners outside Israel, making new acquaintances and establishing new working relationships. Proceedings of conferences and the most prominent lectures are published in the Center's 'Conference and Lectures Series'.
- The Forum is striving to advance a differentiated picture of contemporary Europe and reach out to the Israeli public through symposia and publications. The European Forum hosts statesmen, writers, journalists, and artists, creating opportunities for them to address the Israeli public in a whole range of events, such as lectures, workshops, and round table debates.
- Activities take place in all the Centers that the Forum consists of, but the main volume of activity takes place in the Helmut Kohl Institute for European Studies, the DAAD Center for German Studies, and the Center for Austrian Studies, which have larger budgets. We strive to increase the volume of activity in our other centers – the Center for the Study of Italian Culture, the Paul Desmarais Center for the Study of French Culture, and the

Marjorie Mayrock Center for Russian, Euro-Asian and East-European Research. At the moment, most of the activities of the latter are the fruit of cooperation with regional and other relevant departments, but in its vision, the Forum is the hub for integrative and comparative initiatives on the European level. In order to implement this vision, the Forum has to raise additional substantive funds, which can be done only by faculty affiliated to its study programs.

- The strength and the weakness of the Forum is being sui generis: It is both a teaching framework and an umbrella for research centers: We are expected to offer a full teaching program in European Studies, but when we ask for tenured staff, we are treated as a research center. Tenured staff will be able to maintain and develop the program's own profile and nurture cooperation in a variety of academic fields required by the Forum's commitment to research and teaching of contemporary Europe. Up to now, the program has depended on the goodwill of faculty members from various departments, either from the Hebrew University or abroad, and therefore cannot be entirely designed according to its own needs. Inside the European Forum, the program for German Studies of the DAAD Center for German Studies has three half tenured positions, shared with three other Departments (International Relations, Communications, and Law) and a fourth half position is due to be completed this year. These tenured positions have proven to be successful in every respect: for the consolidation of the curriculum, for the development of the program as well as for the excellent cooperation between the departments. With its new faculty members, the Program in German Studies can finally offer its students the academic supervision that they previously had to seek outside the Forum (which students of the program in European Studies still have to do). This model should be taken as the best one to adapt it to the European Studies Program.

2. מבנה ארגוני

- 2.1 [רשימת בעלי תפקידים ומוסדות בפורום](#)
- 2.2 [תיאור תהליכי ההחלטות בפורום](#)
- 2.3 [תהליך מינוי מנהל/ת פורום אירופה וחברי הוועדה האקדמית](#)
- 2.4 [יחסי המרכז והפקולטות מבחינה מנהלית](#)
- 2.5 [יחסי המרכז וגורמים שמחוץ לאוניברסיטה העברית](#)
- 2.6 [סגל אקדמי בתכניות הפורום: פרטים לגבי תקנים, איוש התקנים, תחומי עיסוק](#)
- 2.7 [סגל מנהלי של הפורום ותפקודו](#)
- 2.8 [אתרי האינטרנט של הפורום: מאפיינים עיקריים](#)
- 2.9 [סיכום ביניים: הערכה של המבנה הארגוני של הפורום](#)

2. מבנה ארגוני

2.1 רשימת בעלי התפקידים בפורום

מנהלת:	פרופ' רות פיין
מנהלת אדמיניסטרטיבית:	גב' אלישבע מואטי
מנהלן הוראה ותלמידים:	מר פלתיאל לאוטרשטיין
עורך פרסומים ו-webmaster:	מר אודי דולברג
מזכירה:	גב' עטרת זר-כבוד

ועדה אקדמית:

- יו"ר: פרופ' גיא הרפז, הפקולטה למשפטים והמחלקה ליחסים בינלאומיים
- פרופ' רות פיין, מנהלת פורום אירופה (*ex officio*)
- פרופ' ורד ויניצקי-סרוסי, דיקנית הפקולטה למדעי החברה (*ex officio*)
- פרופ' יובל שני, דיקן הפקולטה למשפטים (*ex officio*)
- פרופ' דרור ורמן, דיקן הפקולטה למדעי הרוח (*ex officio*)
- פרופ' ישראל יובל, ראש בית ספר ג'ק, ג'וזף ומרטון מנדל ללימודים מתקדמים במדעי הרוח
- ד"ר שרון גלעד, בית הספר ע"ש פדרמן למדיניות ציבורית וממשל

תכניות הלימודים של פורום אירופה

התכנית ללימודי אירופה

התכנית בלימודי אירופה עוסקת במגוון רחב של סוגיות שעיצבו את אירופה המודרנית ולאחיד האירופי. חשיבותה של התכנית נגזרת מחשיבות אירופה והעניין הגובר והולך בסוגיות הקשורות באיחוד האירופי ותפקידו בעולם. תכנית הלימודים לתואר שני בלימודי אירופה משלבת מחקר והוראה. במסגרת פעילותו השוטפת, פורום אירופה מקיים כנסים בינלאומיים, ימי עיון והרצאות, קורסים אינטנסיביים עם מרצים ואישים מחו"ל, סיורים לימודיים בחו"ל וקשרים עם מוסדות מחקר וחוקרים מובילים בעולם, ובעיקר מעודד יוזמות להגשת תכניות מחקר ומטפח קבוצות מחקר. לכל אלה שותפים התלמידים הלומדים את התכנית בלימודי אירופה.

הלימודים בתכנית מתבססים על קורסים במספר תחומים מרכזיים:

- פוליטיקה, כלכלה ומשפט
- היסטוריה חברה ותרבות
- תחום משולב

התכנית ללימודים גרמניים

מטרת התכנית היא להקנות לסטודנטים כלים ללימוד ולחקר המגמות והתמורות שחלו בחברה, בכלכלה, במדיניות ובתרבות של גרמניה מאז 1945, בזיקה לעברה ובהקשר הכלל-אירופי. תכנית הלימודים כוללת השתתפות בקורסים הניתנים על ידי מרצים מהאוניברסיטה העברית ומאוניברסיטאות מגרמניה, פעילות מחקרית והשתתפות בכנסים.

הלימודים מתקיימים במסלול מחקרי ובמסלול לא מחקרי.

התכנית מורכבת מחמישה תחומי התמחות, הנפרשים לאורך שנתיים:

- פוליטיקה וכלכלה
- משפט ויחסים בינלאומיים
- גיאוגרפיה ולימודים עירוניים
- היסטוריה וסוציולוגיה
- ספרות, פילוסופיה, תרבות ואמנות

מרכזי המחקר בפורום אירופה

Helmut Kohl Institute for European Studies

The Helmut Kohl Institute for European Studies was founded in 1991 to promote the study of Europe and the European Union in research and teaching. The inter-disciplinary character of its approach was determined from the very beginning through anchoring in three faculties: social sciences, humanities and law. While developments within the European Union are at the center of the Institute's concerns, the perspective of Europe within the framework of its activities has always been wider. The Institute functions as the center, initiator and coordinator of research projects conducted by its members, the results of these endeavors being made known to larger circles in Israel and abroad through international conferences and seminars, lecture series, as well as publications.

DAAD Center for German Studies

As a result of a tender offered by the DAAD (the German Academic Exchange Service) in 2006 to all Israeli research universities, the Hebrew University has won the competition to found a Center for German Studies. The newly established Center, jointly financed by the DAAD and the Hebrew University, is a graduate research and teaching institution working in partnership with three the faculties: Social Sciences, Humanities and Law.

The Center aims to promote the study of contemporary processes in German society: the role of Germany in the EU and European integration; Germany's contribution to global economic, political, scientific and technological transformation; Germany's place in the contemporary cultural and artistic scene; the political and statutory constitution of the German Federal Republic (the Basic Law after 1945); the social market economy model; problems and perspectives following the reunification of 1989; the German language, past glory and new meaning.

Center for Austrian Studies

The Center for Austrian Studies at the Hebrew University was established in May 2001 as a joint initiative of the Austrian Ministry of Foreign Affairs, the Austrian Ministry of Education, Science and Culture and the Friends of the Hebrew University in Austria. Its goal is to promote Austrian studies and Austrian culture in Israel at the academic level, to establish and maintain contacts between Israeli and Austrian scholars and students by organizing symposia, lectures, conferences and workshops on Austrian issues. "Austrian studies" is understood in the broad sense of the word, rather than being narrowly defined as a concentration on the geographic area covered by the present Republic of Austria. The focus envisioned consists in interdisciplinary, broad Central European area studies with an Austrian core. In May 2005, the Center for Austrian Studies was

affiliated, together with other research centers, into the European Forum at the Hebrew University.

The Center for Austrian Studies emphasizes the role of the Republic of Austria in the EU enlargement and integration processes and the role of the City of Vienna as a cultural center in European history. Attention is given to the Jewish population of the Habsburg Empire and its multifaceted impact on European culture, especially thanks to the Aaron Menczer Fund and the municipality of Vienna. The Center sponsors graduate courses about Austria, organizes international conferences and series of lectures, promotes research projects and publications of books, "Conference and Lecture Series" and "Working Papers".

Center for the Study of Italian Culture

The Center, founded with the help of the Friends of the Hebrew University in Italy, is since May 2005 a part of the European Forum at the Hebrew University. Since the European Forum is an inter- and multidisciplinary research institute operating under three faculties, Social Sciences, Humanities, and Law, the scope of the Italian Center was extended accordingly. The aims of the Italian Center are to promote academic relations between Italy and Israel, concentrate on the heritage of Italian Jewry and its contribution to the State of Israel, and on the multiple aspects connected with Italy's role in the EU; to develop working relationships with Italian universities and scholars; to organize conferences and workshops on Italian themes, coordinate research projects, grant scholarships, invite guest lecturers, facilitate exchange of students and faculty; to educate the coming generation of Israelis – tomorrow's researchers, politicians, artists and journalists – in the history, culture, economy and politics of Italy.

Paul Desmarais Center for the Study of French Culture

The Centre Desmarais de Recherche sur la Culture Française was founded in 1994 to promote an awareness of French culture at the Hebrew University. The center, using an interdisciplinary approach, seeks to reinforce a better understanding of the major trends in contemporary French philosophy and culture and their impact on science. The center organizes conferences and seminars in philosophy, art, literature, history, and psychoanalysis, with the participation of renowned scholars from abroad and in collaboration with other Israeli institutions in order to present current French perspectives to an Israeli audience.

Marjorie Mayrock Center for Russian, Eurasian and East European Research

The Marjorie Mayrock Center for Russian, Euro-Asian and East-European Research was founded in 1969 to promote interdisciplinary and group research on Soviet and East European affairs. During the Soviet era, Mayrock Center research focused on an analysis and documentation of Soviet involvement in the Middle East. Other studies analyzed the structure of Soviet institutions and Soviet-Third World relations, and the status of Soviet "Olim" in Israel.

In addition to initiating and coordinating group research projects, the Center provided facilities and conducted research projects for various governmental and academic institutions in Israel and abroad.

Since 1991, the Center has been dealing with Russian, Euro-Asian

and East-European Research.

SPE©TRUM Project: Visual Translations of Jerusalem

Jerusalem is a constant presence in the mind of Jews, Christians, and Muslims. The visual element in this presence is no less weighty than the textual testimonies. However, unlike those testimonies, the visual evidence is still largely undervalued as a primary source in historical and cultural studies. This project is documenting monumental, architectural as well as pictorial and sculptural representations of Jerusalem. We aim to study the visibility of Jerusalem in the changing historical, religious, and spiritual background conditions; the dynamics of exchanges and confrontations between the three monotheistic religions as expressed visually when referring to Jerusalem; and the relative weight and interrelations between the various media illustrating Jerusalem abroad, at different times and geographical locations.

The project is mainly funded by the European Research Council (ERC), as well as by several other project-oriented funds.

2.2

תיאור תהליכי ההחלטות בפורום אירופה

ההחלטות בפורום מתקבלות על ידי שורה של ועדות אקדמיות. בוועדות מכהנים נציגים משלוש הפקולטות – מדעי החברה, מדעי הרוח ומשפטים, מתוך חברי הסגל המקיימים קשרים של הוראה ומחקר עם הפורום. לכל ועדה בכל שנה נקבע ההרכב הספציפי אד-הוק לפי זמינות חברי הסגל, כיוון שעד לאחרונה לא היה לפורום סגל אקדמי משלו.

ועדת מלגות ומחקר

ועדה זו מתכנסת בראשית שנת הלימודים ודנה בחלוקת סוגי התמיכה השונים שהפורום מציע:

- מלגות מחיה לתלמידי תכניות הלימודים של הפורום
- מלגות מחקר לחוקרים צעירים (תלמידי מוסמך במסלול המחקרי עד בתר-דוקטורט) מן הפקולטות למדעי החברה, למדעי הרוח ולמשפטים
- מלגות נסיעה לתלמידים לצורך מחקר או השתתפות בכנסים
- מענקים לקבוצות מחקר של חברי סגל משלוש הפקולטות, מטעם המרכז ללימודים גרמניים

ועדת הוראה

תפקיד הוועדה לבחון הצעות לקורסים חדשים אשר הוגשו לתכניות הלימודים של הפורום, ולאשר את תכניות הלימודים של הפורום (לימודי אירופה ולימודים גרמניים) לשנת הלימודים הבאה.

ועדת מלגות לקורסי קיץ באוסטריה

מדי קיץ, מעניק המרכז ללימודי אוסטריה בפורום אירופה 49 מלגות לקורסי קיץ ללימוד השפה הגרמנית במוסדות שונים ברחבי אוסטריה. הוועדה נפגשת במהלך סמסטר ב' לשם מיין הבקשות למלגות ובחירת הזוכים.

2.3

תהליך מינוי מנהל/ת פורום אירופה וחברי הוועדה האקדמית

מנהל/ת פורום אירופה ממונה בהחלטת הרקטור, בהתייעצות עם דיקני הפקולטות למדעי החברה, למדעי הרוח ולמשפטים. חברי הוועדה האקדמית של פורום אירופה מתמנים בהחלטת הוועדה המתמדת של האוניברסיטה.

2.4

יחסי פורום אירופה והפקולטות מבחינה מנהלית

על אף שפורום אירופה מסונף, מבחינה אקדמית, לשלוש הפקולטות – מדעי

החברה, מדעי הרוח ומשפטים, הוא שייך, מבחינה מנהלתית, לפקולטה למדעי החברה.

2.5

יחסי פורום אירופה וגורמים שמחוץ לאוניברסיטה העברית כאן מוטב לדון בכל אחד ממרכזי הפורום בנפרד:

מכון הלמוט קוהל ללימודי אירופה

פעילויות נבחרות של המכון הן פרי שיתוף פעולה עם קרן קונרד אדנאואר, ובהן כנסים, סדנות סימולציה, הרצאות אורח, מלגות מחקר ופרסומים. כאמור בסעיף 1.2, לפורום ולמחלקה ליחסים בינלאומיים הסכם חילופי סטודנטים וסגל עם Freie Universität Berlin, אשר במסגרתו נשלח מדי שנה תלמיד מוסמך שלנו לברלין, ואנו מארחים כאן תלמיד מ-Freie Universität Berlin. בנוסף לכך, כאמור, בכל שנה שווה תלמיד מחקר שלנו במכון למדע האדם בווינה (IWM). התלמיד זכאי למלגה הממומנת ב-matching בין שני המכונים. ועדה פנימית בפורום אירופה בוחרת מועמדים למלגה, ומתוכם בוחר מכון IWM את הזוכה.

מרכז DAAD ללימודים גרמניים

פעילות המרכז ממומנת בחציה על ידי האוניברסיטה העברית ובחציה על ידי ה-DAAD. המרכז מגיש ל-DAAD דוחות שנתיים אקדמיים וכספיים. מדי שנה מתאסף בייראט המרכז להערכה שנתית של הפעילות. בנוסף למימון השוטף, מפרסם ה-DAAD מרכזים לקיום פעילויות ספציפיות. בעבר, למשל, זכינו במימון לקיום סיור לימודי בינלאומי בברלין, בהשתתפות תלמידים ממרכזי DAAD השונים בעולם. המרכז מסייע לנציגי ה-DAAD באוניברסיטה העברית ובאוניברסיטות אחרות במילוי תפקידם בארץ, בין השאר על ידי ארגון ימי עיון המיועדים לתלמידים ולאנשי סגל אקדמי המתעניינים בלימודים או בשהות באוניברסיטות בגרמניה. מדי שנתיים נערך כנס של מרכזי ה-DAAD, אשר כל מרכז שולח אליו נציגים מן הסגל האקדמי והסגל המנהלי שלו, וכן תלמידים נבחרים המציגים את מחקריהם. במקביל למרכז DAAD באוניברסיטה העברית, הוקם באוניברסיטת חיפה מרכז DAAD ללימודי גרמניה ואירופה המודרנית. במהלך השנים ארגנו במשותף עם המרכז בחיפה כנסים וסדנאות. המרכז ללימודים גרמניים מהווה מרכז המבחנים הארצי של onDaF (מבחן המיון המקוון בגרמנית כשפה זרה, אפשר פותח על ידי מכון onDaF בגרמניה) ושל TestDaF (המבחן הרשמי בגרמנית כשפה זרה, המהווה תנאי ללימודים במוסדות אקדמיים בגרמניה). שני המבחנים מתקיימים מספר פעמים בשנה באוניברסיטה העברית, באחריות משותפת של המרכז ללימודים גרמניים ולקטור ה-DAAD באוניברסיטה העברית.

המרכז ללימודי אוסטריה

פעילות המרכז ללימודי אוסטריה ממומנת בחלקה על ידי משרד המדע והמחקר האוסטרי.

מדי שנה מתקיים כנס של המרכזים השונים ללימודי אוסטריה בעולם. כל מרכז שולח לכנס נציגים מן הסגל האקדמי שלו, ותלמידים נבחרים המציגים את מחקריהם. בשנת 2009 זכינו לארח את הכנס השנתי, ונשוב ונארח אותו בשנת 2017.

בנוסף לפעילות השוטפת, פעילויות ספציפיות של המרכז ממומנות על ידי גופים אוסטריים אחרים:

בכל שנה מארגן המרכז ללימודי אוסטריה כנס בינלאומי, הנותן ביטוי לפעילות המחקרית בנושא אוסטריה בכלל האוניברסיטה העברית. הכנס ממומן על ידי משרד החוץ האוסטרי.

אחת לחודש נערכת בשגרירות אוסטריה פגישת עדכון של גופים אוסטריים שונים בישראל, ובהם המרכז ללימודי אוסטריה. פגישות אלה הולידו לא פעם פעילויות משותפות עם השגרירות ועם גורמים כמו ההוספיס האוסטרי, פורום 'Young Israelis Meeting Austria' ועוד.

המרכז ללימודי אוסטריה אחראי על אוסף ספריית אוסטריה, המהווה כיום חלק מספריית הר הצופים למדעי הרוח והחברה ע"ש בלומפילד. המרכז מארגן אירועים שונים בשיתוף עם ספריית בלומפילד, ומדווח לממונה במשרד החוץ האוסטרי על ספריות אוסטריה בעולם.

כאמור בסעיף 2.2 לעיל, בכל קיץ מעניק המרכז מלגות לקורסי קיץ ללימוד השפה הגרמנית במוסדות שונים באוסטריה. מלגות אלה ממומנות על ידי הגופים הבאים: ידידי האוניברסיטה העברית באוסטריה, בנק אוסטריה, משרד המדע והמחקר האוסטרי, משרד החוץ האוסטרי, קרן הלמוט צילק, אוניברסיטת וינה, קרן דוד הרצוג, אוניברסיטת אינסברוק, אוניברסיטת קלאגנפורט, אוניברסיטת לינץ והמכון הבינלאומי לקורסי שפה בזלצבורג.

המרכז לחקר תרבות איטליה

ידידי האוניברסיטה העברית באיטליה הקימו את קרן קורילנדי, אשר מעניקה מלגות מחקר לתלמידים מהפקולטות למדעי החברה, למדעי הרוח ולמשפטים, ומממנת הוצאת המחקרים לאור. מקבלי המלגות נבחרים על ידי ועדת המלגות של הפורום כמוסבר בסעיף 2.1 לעיל.

המרכז לחקר תרבות איטליה מציע לתלמידי האוניברסיטה, בשיתוף עם מכון דנטה אליגיירי, קורסי שפה אינטנסיביים ב-Università degli Studi di Camerino.

מרכז פול דמארה לחקר תרבות צרפת

בכל שנה משתתף המרכז במימון הוצאה לאור של כרך בסדרת Perspectives. עד כה, עורכת הסדרה הייתה פרופ' אמריטה פרננד ברטפלד מן המדור לשפה וספרות צרפתית. לאחרונה התמנתה לעורכת הסדרה ד"ר ניקול הוכנר מן התכנית ללימודי תרבות.

במסגרת שיתוף פעולה עם Centre de recherche français à Jérusalem, אחת לכמה שנים אנו מארגנים יחדיו כנס.

מרכז מרג'ורי מיירוק לחקר רוסיה, אירואסיה ומזרח אירופה

השנה אורגן כנס בשיתוף עם ICRES – המרכז הישראלי ללימודי רוסיה ואירואסיה.

המרכז לחקר ספרד בת-ימינו (נמצא בהקמה)

שגרירות ספרד משתתפת במימון פעילויות הפורום הקשורות לספרד, ובהן ההרצאה השנתית בנושא ספרד בת-ימינו ע"ש חוסה אורטגה אי גאסט, אירוח מרצים מספרד, סיור לימודי בספרד, אירועי יום אירופה ועוד.

2.6 סגל אקדמי במרכז: פרטים לגבי תקנים, איוש התקנים, תחומי עיסוק

- לתכנית בלימודי אירופה אין סגל אקדמי.
- בתכנית בלימודים גרמניים שלושה חצאי תקנים מאוישים, וחצי תקן נוסף שהאוניברסיטה התחייבה בפני DAAD לאיישו וטרם אויש.
- אנשי הסגל בתכנית בלימודים גרמניים:
- ד"ר קטיה אסף – חצי תקן נוסף בפקולטה למשפטים בשנת הלימודים תשע"ה קלטה התכנית לראשונה שני אנשי סגל נוספים:
 - ד"ר כריסטיאן תאואר – חצי תקן נוסף במחלקה ליחסים בינלאומיים
 - ד"ר טוביאס אברכט-הרטמן – חצי תקן נוסף במחלקה לתיקשורת ועיתונאות ע"ש נח מוזס

2.7 סגל מנהלי של המרכז ותפקודו

תחומים באחריות גב' אלישבע מואטי, המנהלת האדמיניסטרטיבית של פורום אירופה:

- אחריות ופיקוח על עבודת הצוות האדמיניסטרטיבי של פורום אירופה
- טיפול בתקציבים ובכספים
- קשר עם גורמי חוץ
- טיפול במרצים אורחים

- ארגון אדמיניסטרטיבי של כנסים בינלאומיים והרצאות אורח
- מזכירות תלמידים של התכנית בלימודים גרמניים, וכן טיפול בסטודנטים מגרמניה ומאוסטריה
- תכנון וליווי אדמיניסטרטיבי של סיורים לימודיים בחו"ל מטעם התכנית בלימודים גרמניים ומטעם המרכז ללימודי אוסטריה
- ריכוז מידע על מלגות מגרמניה ומאוסטריה, פרסומי והפצתו לתלמידי האוניברסיטה העברית
- סיוע לתלמידים מכלל האוניברסיטה באיתור מלגות בגרמניה ובאוסטריה
- טיפול במלגות לקורסי קיץ ללימוד השפה הגרמנית באוסטריה עבור כלל הסטודנטים באוניברסיטה העברית (בסיוע עטרת)

תחומים באחריות מר פלתיאל לאוטרשטיין, מנהלן הוראה ותלמידים:

- מזכירות תלמידים – לימודי אירופה
- ניהול תקציבי פורום אירופה (לא כולל תקציב המרכז ללימודים גרמניים) והכנת דוחות תקציביים
- טיפול במרצים אורחים בלימודי אירופה
- ארגון סדנות סימולציה
- תכנון אדמיניסטרטיבי וליווי של סיורים לימודיים בחו"ל מטעם התכנית בלימודי אירופה
- ימים פתוחים מטעם האוניברסיטה והפקולטה, וארגון ימים פתוחים עצמאיים של פורום אירופה
- תמיכה בארגון מפגשי הקולוקוויום לתלמידי מחקר של פורום אירופה
- ארגון אירועי יום אירופה בקמפוס
- מינויים של סגל אקדמי ומנהלי

תחומים באחריות מר אודי דולברג, עורך פרסומים ו-webmaster:

- הכנת העלון השנתי של פורום אירופה (Newsletter)
- הכנת ידיעון אינטרנטי הדו-חודשי של הפורום (Emaileter)
- תחזוקה שוטפת ועדכון של אתרי האינטרנט של הפורום
- אחריות על עמוד הפייסבוק של פורום אירופה
- הפקת תכניות של כנסים, סדנות וימי עיון
- עיצוב פוסטרים ומודעות לעיתון, מו"מ עם עיתונים לפרסום
- קמפיין שיווק באינטרנט: עבודה מול אגף השיווק

תחומים באחריות גב' עטרת זר-כבוד, מזכירת הפורום:

- הכנת חומר לדוח האקדמי השנתי של פורום אירופה
- כתיבת פרוטוקולים של ועדות הפורום
- עריכת מסמכים ומכתבים של הפורום
- טיפול ברישום בתר-דוקטורנטים לאוניברסיטה
- טיפול במלגות מחיה ומחקר
- טיפול במלגות לקורסי קיץ ללימוד השפה הגרמנית באוסטריה
- עבודה מול מחלקת הספקה בענייני רכש
- תשלום לספקים וטיפול בהחזרי הוצאות
- טיפול בהוצאה לפועל של מענקים לחברי סגל שניתנו לשם בניית קורסים בנושאי אירופה/גרמניה
- תיאום ישיבות של ועדות הפורום
- הכנה והבאה לדפוס של מאמרים בסדרת Working Papers

2.8

אתרי האינטרנט של פורום אירופה: מאפיינים עיקריים

אתר האינטרנט של הפורום מציג את הפעילות השוטפת שלנו – אירועים, פרסומים, הוראה, מחקר, קולות קוראים וכו'. מהדף הראשי יש הפניה לדפים של מרכזי המחקר השונים בפורום, ובהם פירוט הפעילויות הספציפיות של כל מרכז.

Our experience has taught that the current organizational structure of the Forum, under one director and with one administrative team, works well; It enables cooperation and synergy between the Forum's research centers and study programs, efficiency, and expertise in executing the various activities of the Forum and its centers.

The improvement of the academic organization of the Forum can only be achieved with permanent tenured faculty in the Program in European Studies, who will be in charge of the core courses, will be able to supervise graduate and research students, and will promote research projects that will put forward the goals of the European Forum.

As for the administrative organization, there is a need of additional personnel with one full time position. The load of administrative work is overwhelming.

3. מחקר

- 3.1 [חזון הפורום בתחום זה](#)
- 3.2 [אופן הפרסום של הזמנה להציע הצעות לקבוצות מחקר ואופן הגשת ההצעות](#)
- 3.3 [הליך הבחירה בקבוצות מחקר](#)
- 3.4 [אופן ההערכה של הפעילות של קבוצות המחקר](#)
- 3.5 [נתונים לשנים תשע"ג-תשע"ה: פרטי הבקשות שהוגשו, הבקשות שאושרו, הבקשות שמומשו](#)
- 3.6 [אופן הפרסום של הזמנה להציע הצעות מחקר אינדיווידואליות ואופן הגשת ההצעות](#)
- 3.7 [הליך הבחירה במחקר אינדיווידואלי](#)
- 3.8 [אופן הערכת מחקר אינדיווידואלי](#)
- 3.9 [נתונים לשנים תשע"ג-תשע"ה: פרטי הבקשות שאושרו](#)
- 3.10 [סיכום פעילות המרכז בתחום המחקר: הערכה ביקורתית](#)

3. מחקר

3.1 חזון הפורום בתחום זה

In its research vision, the interdisciplinary nature and structure of the regional centers of the Forum is fully expressed. Young scholars and research students of the Hebrew University are encouraged to develop research projects in the area of European Integration, Contemporary Germany, Austria and the Habsburg Empire, Russia and Eurasia, French and Italian Culture.

The research projects funded by the Forum deal with Europe from a European perspective and from a Middle Eastern-Israeli-Jewish perspective.

We see as our main task the development of competitive international projects in the fields mentioned above. These research projects should reflect the interdisciplinary nature of the Forum and include various geographical regions represented in the Forum, and even widening the scope (Spain, Portugal, etc.).

An illustrative example would be Horizon 2020.

In 2014, Prof. Ruth Fine has submitted, with a consortium of researchers from all over Europe, a research proposal entitled *'Migrations and Diasporas: Construction and Representation of 'Performative-Hybrid' Identities, Gender and Cities in Global Societies in Trans-Disciplinary Perspective'*.

In the past, the Forum's former director, Prof. Bianca Kühnel, submitted research projects to competitive funding schemes in her field of expertise and received funding from the Thyssen Foundation, GIF, Minerva and ERC.

However, since the Forum had, until recently, no academic staff of its own and even the academic affiliation of its director remains with the disciplinary department, these proposals are not registered within the university as proposal submitted by the Forum, but by the disciplinary department. As a result, the Forum does not automatically receive any compensation from the university for these submissions, but the disciplinary department and respective faculty, although the administrative support, language editing etc. were all done here at the Forum.

In order to change this, the affiliation of the Forum's director should be transferred for the duration of his/her appointment to the Forum. In addition, it is obvious that permanent tenured faculty would strengthen the Forum's position in this regard and are crucial to fully achieve its research vision.

3.2

אופן הפרסום של הזמנה להציע הצעות לקבוצות מחקר ואופן הגשת ההצעות
כיום, במסגרת פורום אירופה, מי שתומך בפעילות קבוצות מחקר הוא המרכז ללימודים גרמניים.

בכל שנה, במהלך חופשת הקיץ, מפורסם קול קורא לחברי סגל מן הפקולטות למדעי החברה, למדעי הרוח ומשפטים, להציע הצעות לקבוצות מחקר בנושאים הקשורים לגרמניה של אחרי שנת 1945. הקול הקורא נשלח אל חברי הסגל באמצעות מזכירות הפקולטות. התמיכה מוצעת לשנת פעילות אחת עם אפשרות הארכה לשנה נוספת, ומהווה seed money, כשהמטרה היא שהקבוצה תפנה, בסוף השנה, אל קרן חיצונית.
על כל הצעה לכלול:

- תיאור נושא המחקר ותוצאותיו הצפויות
- סקירת מצב המחקר, עם רשימת ביבליוגרפית מייצגת
- רשימת חברי הקבוצה (חברי סגל וסטודנטים), קורות חיים ורשימות פרסומים שלהם
- מסמכים המעידים על שיתוף פעולה עם עמיתים מגרמניה
- רשימת הפעילויות המתוכננות של הקבוצה, הלו"ז הצפוי ותכנון תקציבי
- פירוט מקורות מימון אחרים לפעילות הקבוצה

3.3

הליך הבחירה בקבוצות מחקר

בכל שנה נבחרים עד שני פרויקטים קבוצתיים.
כאמור בסעיף 2.2 לעיל, הבחירה בקבוצות שתזכינה במענק מחקר מתבצעת על ידי ועדת המלגות והמחקר של הפורום, לפי הקריטריונים הבאים:

- מקוריות
- מידת שיתוף הפעולה בין שלוש הפקולטות
- שילוב סטודנטים במחקר (תלמידי מוסמך, תלמידי מחקר ובתור-דוקטורנטים)
- שותפות עם עמיתים מאוניברסיטות בגרמניה
- סיכוי לקבל מימון חיצוני בעתיד

3.4

אופן הערכת פעילות קבוצות המחקר

בסוף שנת הפעילות, על הקבוצה להגיש דוח אקדמי, המפרט את הפעילויות שיצאו לפועל במהלך השנה, ומה הושג בהן. במידה שהקבוצה מגישה בקשה לשנת תמיכה נוספת, ההחלטה מתקבלת, בין השאר, על בסיס דוח זה.

3.5

נתונים לשנים תשע"ג-תשע"ה: פרטי הבקשות שאושרו

מטעמי דיסקרטיות, נעדיף שלא לציין פרטי בקשות שהוגשו ונדחו.

שנת תשע"ה 2014-15

Collective Identity, Ideological Realignment and Party System Change Is Crisis of Democracy a Myth? Germany and Israel in Comparative Perspective (2nd year)

Dr. Gayil Talshir, Head, Center for Advanced Public Service, Department of Political Science, and School of Public Policy

In cooperation with Prof. Wolfgang Merkel, Wissenschaftszentrum Berlin für Sozialforschung (WZB) and Humboldt-Universität zu Berlin

"Deutschland ist Stark. Und soll es bleiben" called the posters of the ruling party, CDU, in Berlin during the 2013 campaign leading to a landslide victory of the chancellor; "Israel – Jewish and Strong" declared the Likud Beytenu campaign signs, endowing the pre-election instrumental unification between the Likud Party and Israel Beytenu the title of the largest party and the PM seat in the Israeli Knesset. As Merkel and Netanyahu enter their third term in office, can we say that the cry of the crisis of democracy was disproved by history? Was the downfall of the ruling, catch-all parties, lamented by

theoreticians and empiricists alike, too soon? Is representative democracy, as we have known in, live and kicking as ever before?

Notice the fascinating slogans with which we started: "Germany is strong; and should stay so" – would such a slogan, coming from a German rightwing ruling party, be even possible 30, 20 or even 10 years ago? Has Germany overcome its shadows from the past, made peace with its national, with small 'n', existence and can unashamedly take care of German interests in the EU, being – indeed – the strongest partner in the union? And what about the Likud slogan – has the so-called existential threat from the Iranian bomb and the Muslim radicalization imply that for the Israeli ruling party the basic understanding of 'Israel – Jewish and Democratic' may, if need be, give way to the clear prioritization of Jewish over democratic in sake of remaining the strongest guy in the block, as the slogan implies? Election results are usually analyzed in terms of voting patterns, power share and government setting. Most election research focuses on pattern of change in voting habits, party analysis in terms of electoral success and strategic voting in view of the sought coalition. This research takes the electoral scene as part of the battle over ideas in the context of the crisis of democracy. Struggle for power is always also a struggle between worldviews, shared identity, a vision of the 'good society' and a political route to lead the way.

What happened to the struggle over ideas within the crisis of democracy? How were the concepts of 'Germaness' and 'Israeliness' transformed? Are they contested concepts among different political parties? Do they represent different visions? How do these vision take democracy in the nation state to be part of it? This research design explores the notion of the crisis of legitimation of party democracy in comparative perspective taking Germany and Israel as case studies. Whereas theory of democracy, comparative electoral studies and collective narratives are often regarded as 'separate tables' (Almond 1990), we seek to combine the three levels of analysis to a structural argument about the viability of party democracy in the 21st century. What is the portrait of the crisis of democracy in each of these corpuses? Do evidence from one realm strengthen or weakens the others? What are the major challenges for party democracy? Does the framework of representative democracy, featuring political parties offering competing ideologies, which they seek to translate into policy measures through governing is dissolving, or rather strong as ever? What is the role of aggregative parties and the Left/Right ideological axis in determining the adaptability of the party system and realigning – rather than dealigning – the political system? Or does Israel, with its apparent dissolvment of a two-ruling parties system to 6-medium sized parties point the way in which advanced democracies are going given the challenge to national solidarity and the influence of collective local and transnational identities?

שנת תשע"ד 2013-14

• *Memory, Remembrance, and Public History in Germany and Israel*

Dr. Dan Porat, School of Education

In cooperation with Prof. Martin Lücke, Freie Universität Berlin

In the past decades, both in Israel and in Germany a great deal of effort and investment has been put into teaching and learning of the National Socialism period and the Holocaust. Teenagers are surrounded by the topic in all aspects of life, as a part of the official

education system as well as in popular media, family circles and Internet platforms. Comparative studies of the teaching and learning of the Holocaust and National-Socialism period in Israel and Germany have focused on analyzing textbooks and curricula in both countries. While these studies are significant they do not address the question of the reception of these curricula among students. As has been well documented in several studies, a gap frequently exists between the 'official curriculum' and the historical narratives that develop among the students who consume them. The study conducts a comparative historical analysis of how teenagers in Israel and Germany from the 1945 to the present have self-constructed their individual and collective historical identity, as it reflected in their written narratives of the Holocaust and the Third Reich.

For the purpose of this comparative historical analysis, the study gathered narratives written by German and Israeli high-school students beginning in 1945 and up to the present and is analyzing them to uncover different historical construction of teenagers. Written narratives such as essays and research papers are of great value for the purpose of the study, since unlike students' standard learning outcomes such as tests and homework assignments which derived directly from the formal curriculum, the narratives have been usually written individually and enable students to express their own views by dealing with topics beyond the standard curriculum. Therefore, analyses of the students written narratives could uncover their personal interpretations and assumptions regarding the Holocaust and will enable the researchers to trace changes and transitions in the individual as well as collective historical identity of the students. Both the historical context in which the narratives were written as well as the curriculum changes' along the years is essential for the critical and comparative analyses. For the German side, the "History Writing Competition for High-School Students in Germany" ("Geschichtswettbewerb des Bundespräsidenten") is used as a major database. The competition has played a central role in the process of reshaping the national memory during the past three decades, with thousands of students participating every year, conducting research regarding mainly the local history of their own communities.

• ***Collective Identity, Ideological Realignment and Party System Change Is Crisis of Democracy a Myth? Germany and Israel in Comparative Perspective*** (1st year)

Dr. Gayil Talshir, Head, Center for Advanced Public Service, Department of Political Science, and School of Public Policy

In cooperation with Prof. Wolfgang Merkel, Wissenschaftszentrum Berlin für Sozialforschung (WZB) and Humboldt-Universität zu Berlin
See research rational above.

שנת תשע"ג 2012-13

• ***Cultural Sustainability, Social Cohesion and Glocal Education***

Dr. Zvi Bekerman, School of Education

In cooperation with Prof. Karlfriedrich Herb, Universität Regensburg, Dr. Barbara Weber, Universität Regensburg, and Prof. Eva Marsal, Pädagogische Hochschule Karlsruhe

Modern education systems function to build social cohesion through homogenization, whether in decentralized and varied school systems as in the USA or in highly unified and centralized systems as in France. In schools, the main vehicles for homogenization are language, culture, values, texts, secularism, epistemologies,

interpretations, codes of conduct, design, and curricula; yet their efficacy in actually promoting positive forms of social cohesion remains unclear and varied. At the same time, cultural diversity and cultural sustainability pose challenges to the social cohesion agenda of education both for those concerned with integrating diverse groups within a nation-state and for those oriented to enhancing equity and autonomy for a particular ethnic or cultural community .

The question of whether culturally specific – faith, ethnic, linguistic, Diaspora, Indigenous – education exacerbates societal divisions has been an ongoing issue in modern political settings, despite the lip-service paid to diversity being a source of civic strength and pride. A plethora of educational solutions have been attempted with more or less success. Questions concerning which educational policies / approaches / curricula / strategies are better and in which contexts remain open, as do the implications for their multiple potential beneficiaries (states, communities, parents, students, and teachers). Some have even denied cultural sustainability as a relevant concept for it reifies and essentializes cultures and group boundaries in ways that can be less than liberating, not to mention empirically hard to demonstrate .

The great challenge confronting our world today is how to balance these competing interests of sustainability and social cohesion and how to overcome local and international divides that threaten the trust and cohesion needed to acknowledge and recognize the rich diversity that characterizes both global and local societies. Lack of shared meanings jeopardize our co-existence and endangers future development. Creating shared meanings, while recognizing and acknowledging diversity, is a pre-condition to securing the world and its future in a sustainable wellbeing and peace. Cultural/religious/ethnic sensitive education can powerfully contribute to the creation of an increased sense of civic global and local belonging. By supporting inclusionary societal policies, it can promote a shared civic vision and agenda.

The research project started by trying to bring together a group of scholars from a variety of socio-political settings to discuss these complex questions and issues from multiple disciplinary theoretical (psychology, sociology, education, economics, history, literature) and methodological perspectives. More specifically the workshop (conducted at the Hebrew University in June 2013) wished to critically approach the repertoire of educational strategies and pedagogies available to approach these issues and their implications for their multiple potential beneficiaries (states, communities, parents, students, and teachers). The workshop brought together scholars who have dealt with these issues in the context of studies of minority, migrant, diaspora, and indigenous education in different regions of the world. In doing so, it offered a unique opportunity to enrich the knowledge, communication, and cross-pollination of ideas of those who have, because of academic constraint, sustained parallel yet segregated scholarly inquiries. Following the workshop and in the second face of the project (October 2013 – June 2014) we will produce a collection of articles from the presentations at the workshop, to be published by the Center for German Studies and consider, given the results of the workshop, developing a proposal for a comparative research on the issues mentioned to be submitted to an external fund.

3.6 אופן הפרסום של הזמנה להציע הצעות מחקר אינדיווידואליות ואופן הגשת ההצעות

בכל שנה, במהלך חופשת הקיץ, מפורסמים קולות קוראים על ידי מרכזי המחקר השונים בפורום, להציע הצעות למחקרי יחיד. הקולות מיועדים לתלמידים מן הפקולטות למדעי החברה, למדעי הרוח ומשפטים בשלבי מוסמך במסלול מחקרי, דוקטורט ובתור-דוקטורט. הקול הקורא נשלח אל התלמידים באמצעות מזכירות הפקולטות והחוגים, ומפורסם בפוסטרים ברחבי האוניברסיטה. התמיכה מוצעת לשנת פעילות אחת. על כל הצעה לכלול:

- תיאור נושא המחקר ותוצאותיו הצפויות
- סקירת מצב המחקר, עם רשימת ביבליוגרפית מייצגת
- קורות חיים
- רשימת פרסומים (במידה שקיימים)
- המלצות משני חברי סגל המכירים את עבודת המועמד. לפחות המלצה אחת חייבת להיות מחבר סגל של האוניברסיטה העברית, אשר ינחה את התלמיד בעבודתו אם יזכה במלגת המחקר.

3.7 הליך הבחירה במחקר אינדיווידואלי

בכל שנה נבחרים:

- מטעם המכון ללימודי אירופה ע"ש הלמוט קוהל וקרן קונרד אדנאואר: 4-5 מחקרים;
- מטעם המרכז ללימודים גרמניים: עד 5 מחקרים;
- מטעם המרכז ללימודי אוסטריה ועיריית וינה: 3 מחקרים;
- מטעם המרכז ללימודי אוסטריה וקרן אהרון מנצ'ר: עד 2 מחקרים;
- מטעם מרכז מרג'ורי מירוק לחקר רוסיה, אירואסיה ומזרח אירופה: עד 2 מחקרים;
- מטעם מרכז פול דמארה לחקר תרבות צרפת: מחקר אחד;
- מטעם המרכז לחקר תרבות איטליה וקרן קורנילדי: מחקר אחד.

כאמור בסעיף 2.2 לעיל, הבחירה במחקרים אינדיווידואליים שיזכו במלגת מחקר מתבצעת על ידי ועדת המלגות והמחקר של הפורום, לפי הקריטריונים הבאים:

- איכות ההצעה ומקורותיה
- איכות ההמלצות
- מידת ההתאמה למרכזים ולגורמים המממנים.

3.8 אופן הערכת מחקר אינדיווידואלי

באמצע תקופת המימון, מגישים מקבלי מלגת המחקר למנהל פורום אירופה דוח התקדמות. בתום שנת המחקר מגיש כל מלגאי מאמר (כ-30 עמודים) מוכן לפרסום בסדרת Working Papers של פורום אירופה. מנחה המחקר שולח חוות דעת על המחקר והמאמר, ומאשר שהוא ראוי ומוכן לפרסום.

3.9 נתונים לשנים תשע"ג-תשע"ה: פרטי הבקשות שאושרו

מטעמי דיסקרטיות, נעדיף שלא לציין פרטי בקשות שהוגשו ונדחו.

זוכים במלגות מחקר מטעם מכון הלמוט קוהל ללימודי אירופה וקרן קונרד אדנאואר שנת תשע"ה 2014-15

1. **Daniel Wajner**, PhD candidate, International Relations
The Negotiations between the European Union and Mercosur towards an Association Agreement: Time to (finally) formalize the relationship?
2. **Hadar Jabotinsky**, post-doctoral fellow, Faculty of Law
Consolidation or Fragmentation for Financial Regulators? A Story of Information-Flow
3. **Noam Peleg**, post-doctoral fellow, Faculty of Law
Double Marginalization – The Right of Roma Children in Europe

4. **Or Tuttnauer**, PhD candidat, Political Science
Parliamentary Oppositions in Established Democracies: A Comparative Approach

שנת תשע"ד 2013-14

1. **Hanan Haber**, PhD candidate, The Federmann School of Public Policy and Government
The European Union as a Social Actor? An Analysis of social protection in the EU's Electricity Sector
2. **Marta Kleiman**, MA student, Program in European Studies
European TNCs and Human Rights
3. **Shalom Zarbiv**, PhD candidate, Department of Political Science
Do Integration Trajectories Exclude Immigrants? Empirical Evidence from Germany and France
4. **Anna Meloch**, MA student, Program in European Studies
"National Projection or Supranational Protection?" The case of German-Polish-Israeli strategic relations in the aftermath of 9/11

שנת תשע"ג 2012-13

1. **Reut Itzkovitch-Malka**, PhD candidate, Political Science
Perceptions of Representation Employed by Elected Representatives
2. **Anna Novikov**, PhD candidate, Department of History
"Maurer's Children": Questioned Identity in the Central European Border Area
3. **Ilana Shpaizman**, PhD candidate, School of Public Policy
Ideas and Changes in Government Responsibility: the Case of Immigration and Integration Policy in the Netherlands and Sweden
4. **Ofer Waldman**, MA student, German Studies
The Binding Fracture – The Czech-German "Searching for Traces" Project in the Former Sudetenland

מחקרים מטעם המרכז ללימודים גרמניים

שנת תשע"ה 2014-15

Adi Armon, post-doctoral fellow, Program in German Studies
Between Hiroshima and Eichmann: The Philosophy of Günther Anders

שנת תשע"ד 2013-14

1. **Israel Klein**, PhD candidate, Faculty of Law
Adoption of International Accounting Standards (IFRS) in Germany and Israel: A Comparative Study
2. **Gilad Ostrovsky**, PhD candidate, Department of Geography
Germany as a Leader in Environmental Policy and its Influence on the EU
3. **Ofer Waldman**, PhD candidate, Program in German Studies
Prophets of a Global Apology Discourse? The Catholic Sudeten German Organization 'Die Ackermann Gemeinde' and the German Guilt Discourse after the Second World War

שנת תשע"ג 2012-13

1. **Naama Seri-Levi**, MA student, Department of History of the Jewish People and Contemporary Jewry
Two Polish-Jewish Populations in the Displaced Persons Camps in Germany and Austria 1946-1947
2. **Noga Stiassny**, MA student, Program in German Studies
How Anselm Kiefer Interprets and Embraces Ideas Stemming from Ingeborg Bachmann Works and Translating them Visually
3. **Serafima Velkovich**, MA student, School of Education
Young German-Speaking Volunteers in Yad Vashem

מחקרים מטעם עיריית וינה

שנת תשע"ה 2014-15

1. **Nir Barak**, PhD candidate, Department of Political Science
Learning from Vienna about the 'Spirit of Cities'
2. **Nurit Raviv**, MA student, Department of Theatre Studies
Place as witness and site of memory: A comparative analysis of Thomas Bernhard's "Heldenplatz" and Ruth Kanner's "Dionysus at the Center"
3. **Tuvia Singer**, PhD candidate, Department of History
Figures of Jews in Austrian folktales of the 19th century

שנת תשע"ד 2013-14

1. Translation and publication of the book '*Trotz allem... Aron Menczer und die Jugendliljah*' (Joanna Nittenberg und Benjamin Kaufmann, Eds.) to Hebrew
2. **Gilad Sharvit**, PhD candidate, Department of Philosophy
Freud and the Critic of Religion: Therapy and Religious Practice
3. **Sara Yanovsky**, post-doctoral fellow, Program in European Studies
Social Networks, Demographics, and Identity: A Prosopographical Study of the Viennese Jewish Haute Bourgeoisie 1800-1938

שנת תשע"ג 2012-13

1. **Nir Barak**, PhD candidate, Department of Political Science
Hundertwasser's Contribution to Urban Ecologism: How Could Ecologism be Manifested in Social and Political Urban Institutions?
2. **Dr. Daniel Reiser**, post-doctoral fellow, Department of Jewish Thought
Mesmerism, Hypnosis and Jewish Mystics in Vienna in the Early Twentieth Century
3. **Prof. Yoav Rinon**, School of Ancient and Modern Literatures
Karl Kraus: Translation and Publication of Selected Writings

מחקרים מטעם קרן אהרון מנצ'ר

שנת תשע"ה 2014-15

1. **Neri Ariel**, PhD candidate, Department of Talmud and Halacha
Lost Jewish Culture in Vienna literary treasures
2. **Martin Stechauner**, PhD candidate, Program in European Studies
Austrian-Sephardic identity as reflected in the Viennese Judezmo press (1850s – 1920s)

שנת תשע"ג 2012-13

- Nir Cohen**, MA student, Department of Musicology
Gideon Klein: Life and Music

מחקרים מטעם מרכז מרג'ורי מיירוק לחקר רוסיה, אירואסיה ומזרח אירופה

שנת תשע"ה 2014-15

1. **Dimitry Kortukov**, PhD candidate, Department of Political Science
The politics of electoral reform in Russia and Ukraine
2. **Rozanna Almog**, MA student, The Federmann School of Public Policy and Government
What explains mother's choice of care arrangements for their children in Russia?

שנת תשע"ד 2013-14

- Blanka Gorecka**, PhD candidate, Department of Jewish and Comparative Folklore
Polish-Jewish Relation between the Two World Wars. The Ethnohistorical Perspective

שנת תשע"ג 2012-13

1. **Janetta Azariev**, PhD candidate, Department of Political Science
Grain and Power in Russia 2001-2011
2. **Ella Janatovsky**, MA student, Department of History
The Crystallization of National Identity in Times of War: the Experience of a Soviet-Jewish Soldier

מחקר מטעם מרכז פול דמרה לחקר תרבות צרפת
שנת תשע"ה 2014-15

David Stromberg, post-doctoral fellow, Department of Romance and Latin American Studies
Idiot Love: Emotional Cognition and Intimate Relations in Catherine Breillat's Bad Love Desmarais

שנת תשע"ד 2013-14

Neta Peretz, MA student, Program in European Studies
Jules Pascin: Drawings 1905-1914

שנת תשע"ג 2012-13

Achinoam Berger, MA student, Department of Comparative Literature
François Truffaut, the Film Painter of Modern Life: truffaut's Films as a Misreading of Baudelaire's The Painter of Modern Life

מחקר מטעם המרכז לחקר תרבות איטליה
שנת תשע"ד 2013-14

Francesco Della Costa, post-doctoral fellow, Department of Romance and Latin American Studies
Against Sickness and Boredom. A Lecture of Alberto Moravia's Autobiographical Novels

שנת תשע"ג 2012-13

Enrico Lucca, post-doctoral fellow, Franz Rosenzweig Research Center
Italians abroad: Figures of Exile in Italian Contemporary Literature

3.10 סיכום פעילות הפורום בתחום המחקר: הערכה ביקורתית

כאמור בסעיף 1.1, אחת ממטרות הקמת פורום אירופה היא ליצור מסגרת שתעסוק במחקר השוואתי של התפתחות ארצות ואזורים באירופה, כתוצאה מפעילותם במסגרת האיחוד האירופי או לצדו. כיום, למעשה, אין באפשרותנו למלא מטרה זו במלואה. הפורום אמנם מממן מחקרים בנושא אירופה, הנערכים על ידי חברי סגל של מחלקות אחרות, אך בשל היעדר סגל קבוע בתכנית ללימודי אירופה, קשה לומר כי הוא מהווה מסגרת למחקר השוואתי כפי שהוא אמור להוות. סגל קבוע, כדוגמת הסגל שהשתלב לאחרונה בתכנית ללימודים גרמניים, יאפשר לנו לנצל את המשאבים הכלכליים העומדים לרשותנו, ואף להגדילם באמצעות פנייה לקרנות חיצוניות, על מנת ליזום ולהוות בית למחקרים השוואתיים ואינטגרטיביים, ולא מקור מימון גרידא.

היעדר הסגל אף יוצר קושי בפיקוח על מחקרים שאנו מממנים מחוץ לפורום. כרגע, אנו מסתמכים על חוות דעת של חברי סגל שונים מהאוניברסיטה העברית או מאוניברסיטות בחו"ל, המסייעים לנו מרצונם הטוב. אך הסיוע לנו איננו בראש סדר העדיפויות של חברי סגל אלה, ובצדק, מפני שיש להם מחויבות ראשונית למחלקות ולאוניברסיטות שלהם. וכבר היו מקרים שבשל כך התעכבו אישור ופרסום של פרויקטים מחקרניים.

הדבר ניכר במיוחד בפעילות המרכז לחקר תרבות איטליה, מרכז פול דמרה לחקר תרבות צרפת, ומרכז מרג'ורי מיירוק לחקר רוסיה, אירואסיה ומזרח אירופה, שהתקציבים המצומצמים שלהם מאפשרים פעילות בנפח מצומצם בלבד. סגל קבוע יוכל ליזום מחקרים אינטגרטיביים ולהגיש הצעות לקרנות תחרותיות, בשאיפה להגדיל את התקציב, להגדיל את נפח הפעילות, ובכך להיטיב ולמלא את אחת

4. הוראה

- 4.1 [חזון המרכז בתחום זה](#)
- 4.2 [תכניות הלימודים במרכז: פירוט הקורסים](#)
- 4.3 [הליך הקביעה של הקורסים, הפיקוח על ההוראה והיבטים נלווים](#)
- 4.4 [מספרי תלמידים בשנים האחרונות](#)
- 4.5 [אופן ההערכה של פעילות ההוראה בבית הספר](#)
- 4.6 [משוב של התלמידים: נקודות לשימור ולשיפור](#)
- 4.7 [סיכום פעילות המרכז בתחום ההוראה: הערכה ביקורתית](#)

4. הוראה

4.1 חזון הפורום בתחום זה

- הגדלת היצע הקורסים באוניברסיטה העברית העוסקים באירופה בת-זמננו ובגרמניה בת-זמננו והעמקת העיסוק בהן, לטובת תלמידי התכניות שלנו ותלמידי מחלקות אחרות. סעיף 4.3 דן בכך ביתר פירוט. יש לציין כי חשוב לא רק ההיצע אלא אף יציבותו לטווח ארוך, דבר שנפגע בהיעדר סגל המשוך לתכנית ללימודי אירופה.
- הוראה באוריינטציה מחקרית – לא רק להפיץ את הידע הקיים, אלא אף לטפח דור צעיר של חוקרים בתחום אירופה. הדבר מתבצע באמצעות מתן פלטפורמות המעודדות מחקר והצגתו כדוגמת כנסים וסדנאות בהשתתפות תלמידים והקולוקוויום של פורום אירופה, פרסום מחקרי תלמידים, הצעת מלגות מחקר ומלגות נסיעה לצורך מחקר או השתתפות בכנסים, ושפע הרצאות אורח מעבר לתכנית הלימודים. בעבר אף פנינו לוועדת ההוראה בהצעה ליצור בפורום פיילוט למנגנון עידוד וגמול מודולרי בנ"ז על התנסות מחקרית מעשית ופעילות אקדמית של הסטודנטים מעבר לקורסים הנכללים בתכנית הלימודים (למשל היגוי אירועים אקדמיים כגון סדנת מחקר, יום עיון, סיור לימודי, הכנת הצעת מחקר להגשה לקרן חיצונית, השתתפות בקבוצת מחקר המתקיימת בפורום אירופה), אך הצעתנו נדחתה.
- הוראה באוריינטציה מעשית – לתת לתלמידינו כלים להשתלב, עם סיום לימודיהם, בתפקידים רלוונטיים בשירות הציבורי, במוסדות אירופיים ובינלאומיים אחרים, ב-NGOs וכיו"ב. זאת באמצעות סדנות סימולציה, סיורים במוסדות בארץ ובאירופה, סדנות עם אנשי מקצוע, ותכנית ההתמחות.
- הוראה אשר מקנה מבט רחב על אירופה בת-זמננו עם עומק היסטורי (ובתכנית ללימודים גרמניים – על גרמניה בת-זמננו), ובו בזמן מאפשרת התעמקות בתחום דיסציפלינרי.

4.2 תכניות הלימודים במרכז: פירוט הקורסים

ראו נא נספח א' [להלן](#).

4.3 הליך הקביעה של הקורסים

לאחר בדיקה מעמיקה בתכניות דומות ברחבי העולם, ועדה פנימית קבעה את מבנה התכניות ומרכיביהן, באישור ועדת ההוראה של הפקולטה למדעי החברה.

הקורסים בתכניות הלימודים מתחלקים לכמה קבוצות:

- קורסי חובה וחובת בחירה – קורסים שפותחו באופן ייעודי עבור תכניות הלימודים של הפורום, לדוגמה קורס מתודולוגי בלימודי אירופה, קורס מבוא לתרבות ולהיסטוריה אירופית, סדנות סימולציה וסדורות לימודיים. בתכנון קיים גם קורס מבוא לגרמניה בת-זמננו.
- קורסים אינטנסיביים הניתנים על ידי מרצים מחו"ל – בכל שנה, ועדה פנימית מאתרת נושאים שלא כוסו היטב בתכניות הלימודים שלנו ובחוגים אחרים, ומזמינה מומחים מאוניברסיטות בחו"ל ללמד קורסים אינטנסיביים בנושאים אלה, לרוב כקורסי חובת בחירה.
- קורסי seed money – מדי שנה יוצא קול קורא לחברי סגל האוניברסיטה משלוש הפקולטות, להציע קורסים חדשים בנושאים הקשורים לאירופה ולגרמניה בנות זמננו. ההצעות נדונות בישיבת ועדת ההוראה של הפורום, והנבחרות זוכות בתמיכה לשם רכישת ספרים ועזרי לימוד אחרים, הכנת חומר ו/או עזרה במחקר לפי שעות. את הקורסים החדשים יש ללמד לפחות שנתיים במסגרת מחלקת האם של המרצה, ואנחנו מצטטים אותם כקורסי בחירה או חובת בחירה.
- קורסים של עמיתי הוראה – על מנת להוסיף ולהעשיר את תכניות הלימודים שלנו, מדי שנה אנו מפרסמים קול קורא לעמיתי הוראה, להציע קורסים בנושאים ספציפיים שאנו מבקשים להוסיף לתכניות הלימודים. ההצעות נדונות בישיבת ועדת ההוראה של הפורום. מגישי ההצעות הזוכות מגויסים כעמיתי הוראה. קורסים אלה מהווים חובת בחירה.
- קורסים מצוטטים – אנו מצטטים קורסים הניתנים על ידי מחלקות אחרות ועוסקים בנושאים המתאימים לתכניות הלימודים שלנו, בעיקר כקורסי בחירה.

4.4

מספרי תלמידים בשנים האחרונות

בתכנית ללימודי אירופה:

שנה	מוסמך שנה א	מוסמך שנה ב	מוסמך שנה ג+	מוסמך שנה סה"כ מוסמך	תלמידי מחקר
תשע"ה	16	8	4	28	7
תשע"ד	13	11	7	31	10
תשע"ג	12	9	16	37	11
תשע"ב	13	15	15	43	12
תשע"א	21	12	18	51	13

בתכנית ללימודים גרמניים:

שנה	מוסמך שנה א	מוסמך שנה ב	מוסמך שנה ג+	מוסמך שנה סה"כ מוסמך	תלמידי מחקר
תשע"ה	1	4	0	5	8
תשע"ד	4	2	4	10	7
תשע"ג	2	3	7	12	2
תשע"ב	6	7	6	19	5
תשע"א	8	4	5	17	5

4.5

אופן ההערכה של פעילות ההוראה בתכניות הלימודים של הפורום

בראש ובראשונה, אנו מנצלים את הכלים שהאוניברסיטה מעמידה לרשותנו באמצעות סקר הערכת ההוראה, ועוקבים אחר הציונים שנותרים הסטודנטים למרצים. בנוסף לכך, השנה התחלנו לערוך סקר עצמאי בקרב תלמידינו השואל, בין השאר, לדעתם על הקורסים השונים של תכניות הפורום. כמו כן, האווירה המשפחתית והאינטימית בפורום מאפשרת לנו להתעניין באופן שוטף ובלתי-פורמאלי בנעשה בקורסים הן מול המרצים והן מול הסטודנטים.

4.6

משוב של התלמידים: נקודות לשימור ולשיפור

כאמור, השנה ערכנו לראשונה סקר בקרב תלמידינו, אשר בין השאר שאל לדעתם

על הקורסים השונים. להלן נקודות שחזרו על עצמן:

נקודות לשימור

- הקורסים מעניינים, מאתגרים ומגוונים
- המרצים מצוינים
- מפגש עם מרצים חשובים מחו"ל
- למידה בתכניות איננה רק נוכחות בשיעורים, אלא מעטפת כללית של השתייכות למסגרת שמטרתה לפתח את הסטודנט. ניכר שיש בה שאיפה לקחת את הלמידה צעד אחד קדימה.
- פורמטים יצירתיים ולא-שגרתיים ללימודים – סיור, סימולציות, קולוקווים, כנסים

נקודות לשיפור

- התאמת שעות הקורסים לתלמידים שעובדים במשרה מלאה
- הוספת קורסים שמתמקדים במדינות ספציפיות באירופה (חוץ מגרמניה)

4.7

סיכום פעילות הפורום בתחום ההוראה: הערכה ביקורתית

ככלל, בהסתמך על חוות דעת של תלמידינו, אנו סבורים כי תכניות הלימודים שהפורום מציע הן טובות מאוד. מכיוון שלפורום כמעט אין סגל קבוע, יש שונות בחלק גדול מהקורסים משנה לשנה. כפי שניתן ללמוד מסעיף 4.3, מדי שנה אנו משקיעים רבות בבחירת קורסים מתאימים לשנה הבאה ובאיתור מרצים איכותיים בישראל ובחו"ל, ולשמחתנו, התכניות מושכות תלמידים איכותיים שאנו גאים בהם מאוד.

בעייתנו העיקרית היא כמות הנרשמים המעטה לתואר מוסמך, במיוחד בלימודים גרמניים. מסתבר כי גם מי שמתעניינים בגרמניה והגיעו אלינו דרך פרסום של התכנית ללימודים גרמניים, מעדיפים את התכנית ללימודי אירופה כשהם לומדים על קיומה, כי הם סבורים שהיקף גיאוגרפי רחב יותר יקנה להם עדיפות בשוק העבודה. אנו משקיעים משאבים רבים בפרסום התכניות באמצעות קמפיינים באינטרנט, מודעות בעיתוני סטודנטים וימים פתוחים, ומקווים כי בקרוב נגלה שנשאו פרי.

תקווה נוספת שלנו לעלייה במספרי סטודנטים נעוצה בכך שחברי סגל החדשים של התכנית ללימודים גרמניים מלמדים קורסים לבוגר במחלקות הדיסציפלינריות שלהם. תלמידיהם שיתעניינו בהתמחות בגרמניה, עשויים להמשיך ללימודי מוסמך בהנחייתם כסטודנטים של התכנית ללימודים גרמניים.

בעיה נוספת היא נשירה בין שנה א' ל-ב' בתכנית ללימודי אירופה. כאן יש להבחין בין תלמידים הנושרים מן האוניברסיטה בכלל (בשל קושי לתמרן בין עבודה ללימודים, קושי להגיע לירושלים וכו'), לבין תלמידים אשר עוברים ללמוד במחלקות אחרות. בקרב האחרונים, מדובר לרוב בתלמידים השואפים לקריירה אקדמית, אשר מבינים כי רק מרצים בחוגים הדיסציפלינריים יוכלו להציע להם משרות של עוזרי הוראה ומחקר. אם באו מחוג כזה, הם עלולים להיתפס כ"בוגדים", וקשה להם יותר למצוא מנחה לעבודת התיזה. בעיה זו לא תיפתר כל עוד אין לתכנית סגל אקדמי קבוע.

לתכנית ללימודי אירופה מגיעים תלמידים עם ציפיות שונות: יש המבקשים להעמיק בלימודי האיחוד האירופי, יש המתעניינים במדינות או באזורים ספציפיים באירופה, ויש שמעוניינים ללמוד על אירופה כמכלול של תרבות, היסטוריה, חברה, כלכלה וכו"ב. אנו ערים למתח זה, ומשתדלים, מצד אחד, לתת מענה לציפיות השונות באמצעות מבנה המסלולים של התכנית, ומצד שני, לחשוף את כלל התלמידים ללימודים בגישות שונות באמצעות קורסי החובה וחובת הבחירה. בהקשר זה יש לציין כי בכל מקרה שפנינו בו למרצים מאוניברסיטות בצרפת, בהזמנה ללמד קורס אורח בדגש צרפתי, נענינו בסירוב מתחמק. נראה כי הוראה באוניברסיטה ישראלית איננה פופלארית בצרפת כיום.

נספח א' – תכניות הלימודים במרכז: פירוט הקורסים

התכנית בלימודי אירופה

תחומי לימודים

התכנית מקיימת לימודים המתבססים על קורסים במספר תחומים מרכזיים:

- פוליטיקה, כלכלה ומשפט
- היסטוריה, חברה ותרבות
- משולב

התכנית מציעה לימודים בשני מסלולים:

מסלול א' - מחקרי (38 נ"ז)

קורסי חובה (32 נ"ז)

- הקולוקוויום של פורום אירופה לתלמידי מחקר בשנה א' ובשנה ב' (4 נ"ז)
- קורס בנושא יחסי ישראל והאיחוד האירופי
- קורס מבוא לאיחוד האירופי
- קורס בנושא היסטוריה, תרבות וחברה אירופית
- קורס מתודולוגי הרלוונטי לתחום ההתמחות של הסטודנט (4 נ"ז)
- קורסים מתוך רשימת חובת הבחירה באחד משני התחומים בתכנית, וכתובת עבודת סמינר במסגרת אחד מהקורסים (8+4 נ"ז)
- סדנת סימולציה (2 נ"ז)

קורסי בחירה (6 נ"ז)

- קורסי בחירה מתוך רשימת הקורסים של התכנית

כתובת עבודה מחקרית

עבודה מחקרית (35% מהציון הכללי) בהדרכת אחד ממורי הפקולטות למדעי החברה, למדעי הרוח או למשפטים. העבודה תיבדק על ידי שני מורים ותהווה, יחד עם הציון הסופי לתואר, בסיס לקביעת זכאותו של התלמיד להמשך ללימודי תואר שלישי.

שפה זרה

ידע בצרפתית, גרמנית, איטלקית או ספרדית איננו תנאי קבלת ללימודים בתכנית, אך על מנת לקבל את התואר יש להוכיח ידע באחת מן השפות הנ"ל ברמת מתקדמים. לא יינתן קרדיט נ"זים על למידת קורסי שפה, וציוני קורסי שפה לא יובאו בחשבון בשקלול הציון לתואר. סטודנטים דוברי אחת מן השפות הנ"ל וסטודנטים שלמדו מי מהן ברמת מתקדמים במהלך לימודי הבוגר, פטורים מלימודי שפה נוספת.

מסלול ב' – לא מחקרי (42 נ"ז)

קורסי חובה (30 נ"ז)

- הקולוקוויום של פורום אירופה לתלמידי מחקר בשנה א' ובשנה ב' (4 נ"ז)
- קורס בנושא יחסי ישראל והאיחוד האירופי
- קורס מבוא לאיחוד האירופי
- קורס בנושא היסטוריה, תרבות וחברה אירופית
- קורס מתודולוגי הרלוונטי לתחום ההתמחות של הסטודנט (4 נ"ז)
- קורסים מתוך רשימת חובת הבחירה בשני התחומים בתכנית, וכתובת עבודת סמינר במסגרת אחד מהקורסים (10+4 נ"ז)
- סדנת סימולציה (2 נ"ז)

קורסי בחירה (12 נ"ז)

קורסי בחירה מתוך רשימת הקורסים של התכנית (8 נ"ז).
קורס אחד לפחות יהיה סמינר, שהתלמיד יכתוב במסגרתו עבודה סמינריונית (4 נ"ז).

שפה זרה

ידע בשפה אירופית נוספת (שאיננה אנגלית) איננו תנאי קבלת ללימודים בתכנית, אך על מנת לקבל את התואר יש להוכיח ידע בשפה אירופית נוספת ברמת מתקדמים.
לא יינתן קרדיט נ"זים על למידת קורסי שפה, וציוני קורסי שפה לא יובאו בחשבון בשקלול הציון לתואר.

במסלול הלא-מחקרי, כל שפה אירופית תוכר.

סטודנטים דוברי שפה אירופית נוספת וסטודנטים שלמדו שפה אירופית נוספת ברמת מתקדמים במהלך לימודי הבוגר, וכן סטודנטים שיציגו הוכחה על לימודי שפה במוסד מוכר אחר בארץ או בעולם, פטורים מלימודי שפה נוספת. סטודנט שניגש לבחינות בגרות בשפה אירופית במדינה אחרת יהיה פטור.

כמוסד מוכר ייחשבו אוניברסיטה או אחד מהמכונים הבאים: מכון גתה, רומאן גארי, דאנטה אלגיירי ומכון סרוונטס.

רשימת הקורסים בתכנית:

קורסי חובה

54683 שיטות מחקר בלימודי אירופה	Methodological workshop in European Studies
שנתי	4 נ"ז
תלמידי המסלול המחקרי מחויבים לקחת את הקורס, למעט אם קיבלו אישור מראש התכנית לקחת קורס מתודולוגי אחר.	
הקורס מיועד לתת כלי מחקר מתודולוגיים לתלמידים המבקשים לחקור את אירופה בכלל ואת האיחוד האירופי בפרט. לימודים אירופים מאופיינים ברב-תחומיות ובבין-תחומיות, המוצאים ביטוי בשיטות המחקר ובתיאוריות השונות לחקר התחום. שיטות המחקר וכלי המחקר אמנם לקוחים בעיקר ממדעי החברה, אולם עולה שאלה האם ייחודו הממשלי, הפוליטי, המוסדי, הכלכלי, והמשפטי של האיחוד האירופי מצריך התייחסות מתודולוגית ייחודית וממוקדת לתלמידי התחום. בין אם הן ובין אם לאו, ערך מוסף של הקורס הוא איחוד הלימוד והדיון במושג המחקר המשותף - אירופה, ויצירת שיח וקהילה מחקרית בתחום.	
שם המרצה	סוג שיעור
ד"ר מאיה שיאון-צדקיהו	סמינר

THE EUROPEAN UNION: A UNIQUE "BEAST"	56855 האיחוד האירופי: "חיה" ייחודית שנתי 4 נ"ז
<p>האיחוד האירופי הוא "חיה" ייחודית מבחינה פוליטית, מוסדית, ממשלית, כלכלית ומשפטית בעולם מדינות הלאום וביחסים הבין-לאומיים. ככזה, הוא מאתגר חוקרים מדיסציפלינות שונות, ובייחוד מדע המדינה ויחסים בין-לאומיים. קל יותר להגדירו על דרך השלילה: הוא יותר מאשר ארגון בין-לאומי, אך פחות ממדינה.</p> <p>הקורס יבחן את ייחודו החל בתהליך בניית האיחוד האירופי על בסיס ההרס שהותירה מלחמת העולם השנייה ולקחיה ועד משבר החובות כיום. כמו כן הקורס יסביר כיצד האיחוד האירופי פועל, וינתח את שינוי מאזן הכוחות הבין-מוסדי בו לאורך השנים, ואת תחומי המדיניות הייחודיים בו, כגון השוק המשותף, איחוד המטבע - האירו, אזור חופש התנועה "שנגן", ומדיניות החוץ והביטחון. בנוסף, הקורס יבחן את הרלבנטיות של תיאוריות אינטגרציה שונות להבין, להסביר ולחזות את תהליך האינטגרציה האירופי.</p>	
שם המרצה	
סוג שיעור	
ד"ר מאיה שיאון-צדקיהו	
שיעור	
ISRAEL- EUROPEAN UNION RELATIONS	54684 יחסי ישראל והאיחוד האירופי סמסטר ב' 2 נ"ז
<p>הקורס עוסק במערכת היחסים בין האיחוד האירופי למדינת ישראל מזוויות משפטיות ואחרות. האיחוד האירופי והמדינות החברות בו מקיימות מערכת יחסים משפטית-מסחרית-פוליטית-חברתית ענפה ומורכבת עם מדינת ישראל. במסגרת הקורס נבחנת מערכת יחסים זו, תוך שימת דגש על הוראות הסכם ההתאגדות בין הצדדים ועל התפתחויות אחרונות בתחום.</p>	
שם המרצה	
סוג שיעור	
פרופ' גיא הרפז	
שו"ס	
THE MAKING OF EUROPE: HISTORY AND CULTURE	54664 אירופה: יבשת בהתהוות היסטורית ותרבותית שנתי 4 נ"ז
<p>בקורס זה נערך מסע בזמן מאז תחילת המאה ה-16 והשפעותיה, ובעקבות התמורות ההיסטוריות, החברתיות והתרבותיות שעברה אירופה בחמש מאות השנים שלאחר מכן. אנו מתוויים את הסיבות ומנסים להבין את ההשלכות של התגליות הגאוגרפיות, המהפכות מהדעיות, התעשייתיות והפוליטיות, ומתמודדים עם שאלות מרתקות כגון: מה הקשר בין דרווין וגוסטב קלימט? כיצד אפשר לצייר אור? מה פריד באמת אמר? מעידן הקולוניזציה הראשון, דרך המהפכות הפוליטיות, החברתיות והטכנולוגיות, עבור בשתי מלחמות העולם ועד לאיחוד אירופה – אנו בוחנים כיצד אנו מושפעים גם היום מההתפתחויות ההיסטוריות ומהמגמות האינטלקטואליות והפילוסופיות שעיצבו את עולמנו.</p>	
שם המרצה	
סוג שיעור	
ד"ר נורית מלצר-פדון	
ד"ר שמואל ברנאי	
שו"ס	
EUROPEAN FORUM'S GRADUATE COLLOQUIUM	54637 הקולוקוויום של פורום אירופה לתלמידי מחקר א' שנתי 2 נ"ז
סמינר מחלקתי שמטרתו לסייע לתלמידי הפורום בכתיבת עבודות מחקר אקדמיות.	
שמות המרצות	
סוג שיעור	
פרופ' רות פיין	
גב' מורן פרל	
סמינר	

54677	הקולוקוויום של לתלמידי מחקר ב'	פורום אירופה	EUROPEAN FORUM'S GRADUATE COLLOQUIUM
שנתי	2 נ"ז		
סמינר מחלקתי שמטרתו לסייע לתלמידי הפורום בכתיבת עבודות מחקר אקדמיות.			
שמות המרצות	סוג שיעור		
פרופ' רות פיין גב' מורן פרל	סמינר		

סדנות סימולציה

54680	אתגרי ביטחון באירופה	EUROPE'S SECURITY CHALLENGES	
נלמד באנגלית	סמסטר ב'	2 נ"ז	
<p>The course consists of a simulation of the UN Security Council (UNSC), the Council of the EU and the North Atlantic Council (NATO) decision making. It aims to expose students to the internal decision making realities of important European/Euro-Atlantic/Global security actors.</p> <p>The course will consist of a general preparation phase (setting), a development (scenario) phase, the simulation (crisis) and a debriefing phase:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. The general preparation will include studying the organization (UN or EU/NATO), its capabilities, decision making procedures as well as studying the setting/conflict chosen on which the crisis scenario will develop . 2. The scenario phase will start around 2 weeks before the simulation and will consist of pre-prepared injects that bring the conflict to crisis level. There will be a special preparation meeting on Wednesday 27.05 . 3. The simulation will be run with two fora in parallel session, discussing the same crisis and the respective possible response to it. The two for a will/could be UNSC and EU or, to provide a more comprehensive and realistic picture, UNSC and a combined EU/NATO forum such as the PSC/NAC format . 4. To safeguard insights and lessons learned, students will write a graded paper. 			
שם המרצה	סוג שיעור		
מר טמיר סיני	סדנה		

54896	הרחבת האיחוד דרום-מזרחה	SOUTH-EASTERN ENLARGEMENT	
נלמד באנגלית	סמסטר א'	1 נ"ז	
<p>The Simulation-Seminar on EU-Enlargement gave the participants the opportunity to step into the active role of a decision making actor (Member of the European Parliament, Commissioner, Minister, etc.) and actually carry through the negotiations preparing and leading to EU-accession. The Simulation Seminar included a two-day simulation-session which took place after a period of guided preparations and individual research on the countries represented and the issues at hand.</p>			
שם המרצה	סוג שיעור		
מר טמיר סיני	סדנה		

קורסי חובת בחירה

THE ERA OF FEDERALISM	54632 עידן הפדרליזם נלמד באנגלית סמסטר א' 1 נ"ז
<p>In recent years, the debate on federalism has regained vigor as a political answer in searching for more effective and appropriate systems of government in the era of globalization. Today, the majority of the great power members of the G 20 are federal states. The general trend is towards strengthening common power through pooling of sovereignty among diverse powers and at the same time devolving power, looking for more flexible sharing of power and responsibilities. Federalism is the democratic answer able to balance these opposite forces, harnessing the positive potential among diverse entities of what otherwise might be counterproductive forces.</p> <p>This debate rages in Europe, especially in the United Kingdom and Spain. The fact is that most of the Federal States of the G 20 come of British or Iberian traditions. The definition of federalism is made more on political experience than in theory. After the pioneering case of Switzerland, the main characteristics of federalism have remained constant since they were first described by Madison in the XVIII Century.</p> <p>The battle of New York is a useful way to explain how federalism works. The description of the process of the creation of the US and the role of the Federalist papers is a useful means of understanding how it works.</p> <p>In the European case, the Schuman Declaration of 1950 defined the European Federation as a final objective. Even today, the whole process is of pooling sovereignty among former enemies, while keeping their diversity. The launching of the European Union with the unique currency and the common citizenship is a federalizing process whose main challenge is to develop as a democratic Federation of States and citizens, economically and politically.</p> <p>In the case of Spain, a federal vision of Spanish History is the best way to understand the current challenges of its future as a State. The autonomous State designed in the Constitution of 1978 took stock of the several constitutional attempts made since the XIX century. After its successful implementation in the Constitution of 1978, there is a pressing need to adapt it to the new reality through a constitutional reform.</p> <p>Federalism is the best answer to the tension of staying or leaving, the so called "Guess who's coming for dinner tonight" dilemma.</p>	
<div> <div>שם המרצה</div> <div>פרופ' אנריקה ברון שו"ס</div> </div> <div> <div>סוג שיעור</div> <div>קרספו</div> </div>	
EUROPAFRICA	54648 אירופאפריקה סמסטר א' 2 נ"ז
<p>הקורס עסק בהיסטוריה של למעלה מ-700 שנה של מפגש בין אירופה לאפריקה. התמקדנו בהשפעות הכלכליות, החברתיות והפוליטיות של המפגש בין שתי היבשות וכיצד היחסים בניהן השתנו לאורך השנים, תוך בחינה מקרוב של הנרטיבים של חוקרים אירופים ואפריקנים, ובשאלה כיצד הנרטיב שנמצא בהתהוות משמעותי במאה ה-21.</p>	
<div> <div>שם המרצה</div> <div>ד"ר יעל אבסירה</div> </div> <div> <div>סוג שיעור</div> <div>שו"ס</div> </div>	

HABSBURG DYNASTY FROM THE 10TH CENTURY TO THE 20TH CENTURY	54665 שושלת הבסבורג מהמאה ה-10 למאה ה-20	
נלמד באנגלית	סמסטר א'	1 נ"ז
This course sketched some themes associated with the histories of the Habsburg Dynasty and its members' political holdings from approximately the eleventh through the early twentieth centuries, with an emphasis on the Central European branch of the family.		
שם המרצה		סוג שיעור
פרופ' ג'וזף פטרוש		שוס
GERMAN SOCIAL HISTORY IN THE 20TH CENTURY	54674 היסטוריה חברתית גרמנית של המאה ה-20	
נלמד באנגלית	שנתי	4 נ"ז
The course gives an insight into different aspects of German social history. Furthermore it provides methodological approaches in order to perceive the post-war development in Germany both in comparative perspective (comparative, asymmetric historiography) as well as with regard to various phenomena (society, culture, politics). The course intends to give as a complex and wide-ranging picture of Germany. The students will thus be offered a basis for subsequent detailed studies in various subject areas. At the same time they will become familiar with different historiographical concepts of social and cultural history.		
שם המרצה		סוג שיעור
ד"ר טוביאס אברכט-שו"ס הרטמן		
THE GERMAN SOCIAL ECONOMIC MODEL IN THE EU CONTE	54675 המודל הסוציו אקונומי הגרמני בהקשר של האיחוד האירופי	
נלמד באנגלית	שנתי	4 נ"ז
The course is an introduction to the political economy of contemporary Germany in the context of the European Union. State-business-society relationships in post-war Germany have been classically described as "(neo-)corporatist". Since the 1990s, however, the "German Model" is under strain. (Re-)unification, European integration, globalization, and political-economic reforms have changed it profoundly. The seminar discusses the distinct features of German corporatism, the changes that are – and have been – taking place, and whether the 'German Model' is still alive or can survive in the future. To do so, the course first traces the historical origins of German (neo-) corporatism. It then introduces some of the main institutions of German capitalism and the changes that have been brought upon them. The seminar then situates the 'German Model' in the context of other types of capitalism in Europe and their distinct ways of organizing state-business-society relationships. It will also address current problems and issues such as the Euro debt-crisis and issues of foreign policy.		
שם המרצה		סוג שיעור
ד"ר כריסטיאן ת'אואר		שוס

JEWISH COMMUNITY IN GERMANY TODAY: JEWISH IDENTITY, SOCIAL AND POLITICAL DEVELOPMENTS	54681 הקהילה היהודית בגרמניה של היום: זהות יהודית והתפתחויות חברתיות ופוליטיות סמסטר א' 2 נ"ז				
שני דורות אחרי השואה, שוב ישנם חיים יהודיים תוססים בגרמניה. היהודים "מרגישים בבית" ומפגינים ביטחון עצמי שאי אפשר היה לדמיין לפני שלושה עשורים. בקורס בדקנו איך – יותר מאשר המדיניות הלאומית – שינויים בזהות היהודית והתפתחויות חברתיות ופוליטיות פנים-יהודיות גרמו להתחדשות הקהילתית המיוחדת. דנו בהשפעתם של גלי ההגירה השונים, בשינויים בתפקידם, במרכזיות השואה ומדינת ישראל בזהות היהודית, ובעלייה בפלורליזם התרבותי והדתי. לבסוף ערכנו השוואה עם הקהילה היהודית בווינה, שהיא בעלת נקודת מוצא דומה אחרי השואה.					
<table> <tr> <th data-bbox="983 629 1353 663">שם המרצה</th><th data-bbox="256 629 983 663">סוג שיעור</th></tr> <tr> <td data-bbox="1174 674 1353 707">ד"ר סוזי כהן וייס</td><td data-bbox="1046 674 983 707">שוס</td></tr> </table>		שם המרצה	סוג שיעור	ד"ר סוזי כהן וייס	שוס
שם המרצה	סוג שיעור				
ד"ר סוזי כהן וייס	שוס				
Israeli- West Germany Relations: 1945-1990	54682 יחסי ישראל-גרמניה המערבית 1945-1990 סמסטר א' 2 נ"ז				
בחינת יחסי ישראל-גרמניה מתום מלחמת העולם השנייה ועד איחוד גרמניה בשנת 1990: (1) היחס לגרמניה בשנות החמישים (2) הסכם השילומים (3) עסקות הנשק עם גרמניה (4) משפט אייכמן (5) כינון היחסים הדיפלומטיים (6) רצח הספורטאים במינכן (7) ביקורי ברנדט בישראל ורבין בגרמניה					
<table> <tr> <th data-bbox="983 1223 1353 1256">שם המרצה</th><th data-bbox="256 1223 983 1256">סוג שיעור</th></tr> <tr> <td data-bbox="1174 1267 1353 1301">ד"ר שרון ליבנה</td><td data-bbox="1046 1267 983 1301">שוס</td></tr> </table>		שם המרצה	סוג שיעור	ד"ר שרון ליבנה	שוס
שם המרצה	סוג שיעור				
ד"ר שרון ליבנה	שוס				
INTERPRETING EXILE: DIASPORA AND DISPLACEMENT IN BIBLICAL AND CONTEMPORARY CONTEXTS	54685 לפרש את הגולה: תפוצות ועקירה בהקשרים תנ"כיים ועכשוויים נלמד באנגלית סמסטר א' 1 נ"ז				
<p>The Babylonian exile is a central myth and founding period in the Hebrew Bible. The course investigated the relationship between historic and literary research of ancient texts from and about this period and contemporary sociological and psychological debates about diaspora, displacement and migration.</p> <p>The course focused on present readings of texts from the Hebrew Bible about exile and asked for differences and common aspects of the discussion in Europe and Israel. Can ancient texts from the Hebrew Bible make an impact on contemporary discussions? Which contemporary models can be useful instruments for interpreting the Hebrew Bible? Which texts are used as arguments? The course tried to combine historical studies and contemporary sociological and psychological debates about diaspora, displacement and migration.</p>					
<table> <tr> <th data-bbox="983 1939 1353 1973">שם המרצה</th><th data-bbox="256 1939 983 1973">סוג שיעור</th></tr> <tr> <td data-bbox="1126 1984 1353 2018">פרופ' מריאנה גרוהמן</td><td data-bbox="1046 1984 983 2018">שוס</td></tr> </table>		שם המרצה	סוג שיעור	פרופ' מריאנה גרוהמן	שוס
שם המרצה	סוג שיעור				
פרופ' מריאנה גרוהמן	שוס				

Alternative Tracks to European Integration: The Intergovernmental Co-operation Approach	54687 מסלולים חלופיים לאינטגרציה האירופית: גישת שיתוף הפעולה הבין-ממשלתית		
	1 נ"ז	סמסטר א'	נלמד באנגלית
<p>The aim of the course was to analyze European intergovernmental models of co-operation outside of the European Union framework. The course focused on two intergovernmental organizations, the Council of Europe and the Organization for Security and Co-operation in Europe (OSCE) and examined the relationship between them, as well as between these two intergovernmental bodies and the European Union.</p> <p>A recurrent theme of the course was the question of whether the intergovernmental model represents an ante chamber or an alternative to European Union accession for member States. To illustrate the modalities of action of and interaction between the Council of Europe and the OSCE, the course included a case study on the theme of the intergovernmental protection of national minorities in Europe.</p> <p>A second case study illustrated the relations of the Council of Europe and the OSCE with their respective non-member States and focused on each organization's relations with the Middle East, which are currently undergoing significant developments in the context of the recent developments in the region.</p> <p>The course was consisted of the following seven sessions:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Historical overview of the development of the European unification/integration project 2. The Council of Europe: objectives, membership, structure, instruments (including the European Convention on Human Rights) 3. The enlargement of the Council of Europe to the countries of Central and Eastern Europe: a forerunner of EU enlargement? 4. From CSCE to OSCE: participating states, the Helsinki process, the Paris Charter, the human dimension, field operations 5. Case study on the protection of national minorities in Europe and the role of intergovernmental organizations 6. Interaction between intergovernmental organizations and the European Union: competition or co-operation? 7. Case study on relations between European intergovernmental organizations and the countries of the Middle East. 			
		סוג שיעור	שם המרצה
		שוס	מר מקס גילברט

THEORIES OF EUROPEAN INTEGRATION	54688 תיאוריות של אינטגרציה אירופית		
	1 נ"ז	סמסטר א'	נלמד באנגלית
<p>The course offered an introduction to the main theories of European integration and their application to the development of European integration, important integration decisions, and the recent Eurozone crisis.</p> <p>Students were familiarized with the theoretical assumptions and propositions of the main theories of European integration and with the explanations the theories propose for major integration processes and events.</p> <p>Teaching Schedule:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. European integration: concepts and major developments 			

2. Intergovernmentalism			
3. Supranationalism			
4. Constructivism			
5. Deepening: Economic and Monetary Union			
6. Widening: Eastern Enlargement			
7. Integration theory and the Eurozone Crisis			
שם המרצה		סוג שיעור	
פרופ פרנק שימלפנינג		שוס	
STUDY TRIP TO THE EU INSTITUTIONS IN BRUSSELS		סיור לימודי המוסדות האיחוד האירופי בבריסל	
54946	למד באנגלית	סמסטר א'	3 נ"ז
<p>Two main multilateral institutions in Brussels – the EU and NATO – were the focus of the study tour. Throughout the tour, the group of students held meetings and discussions with senior politicians, diplomats, officials, experts and lecturers. We visited the Council of the European Union, the European Commission, the European Parliament and the European External Action Service. Furthermore, students visited NATO Headquarters for a day of lectures on various issues. We also met with Israeli diplomats from the delegation to the EU and NATO to discuss Israel's relations with these entities and with their institutions.</p>			
שם המרצה		סוג שיעור	
ד"ר מאיה צדקיהו		שיאון- סיור	
PASSAGES TO THE EAST: PAST AND PRESENT OF EAST GERMANY		סיור לימודי מעבר אל המזרח – עבר והווה במזרח גרמניה	
54689	למד באנגלית	סמסטר ב'	4 נ"ז
<p>The excursion "Passages to the East" will focus on moments of transitions in German history that opened new opportunities and transgressed past and present, east and west, tradition and modernity. The excursion will mainly examine traces of recent East German history and the period of the GDR but it aims also to encounter social, cultural and artistic inter-spaces beyond established historical narratives that created 'utopian' moments, which inter-connect the various layers of Germany's past and present.</p> <p>The excursion aims to create a direct encounter with German places of memory/history and thereby introduce Germany's entangled past and present. Furthermore it provides historic, cultural and political knowledge about East German society, history and culture during and in the aftermath of the GDR. Finally, the excursion intends to teach about conceptions of pre-20th century German tradition as 'cultural heritage' within East German historiography and beyond.</p>			
שם המרצה		סוג שיעור	
ד"ר טוביאס אברכט- הרטמן		סיור	

56994	משבר הלגיטימציה בדמוקרטיות מתקדמות: האמנם?	THE LEGITIMATION CRISIS IN ADVANCED DEMOCRACIES
שנתי	4 נ"ז	
הקורס מנתח את משבר הלגיטימציה של הדמוקרטיה באירופה ובהשוואה לישראל תוך דיון בתיאוריה ובמחקר האמפירי של חקר הדמוקרטיה דרך חקר השוואתי.		
שם המרצה	סוג שיעור	
ד"ר גייל טלשיר	שו"ס	

58802	הגירה באירופה: אינטגרציה, הגירה לא חוקית וטור מביט	IMMIGRATION TO EUROPE
שנתי	4 נ"ז	
הקורס עוסק בסוגיית ההגירה, המהווה אחד הנושאים המרכזיים בעידן הגלובליזציה ובעלת השפעה מכרעת על היחסים הבינלאומיים, הפוליטיקה העולמית ויחסי חברה-מדינה. מוקד הקורס הוא ההגירה לאירופה, שתופסת מקום של כבוד בפולמוסים אקדמיים וציבוריים באירופה בשנים האחרונות סביב סוגיות הגבלת ההגירה, שאלת האינטגרציה והקשר בין הגירה לביטחון, במיוחד בהקשר של הגירה ממדינות לא אירופאיות.		
שם המרצה	סוג שיעור	
ד"ר טל דינגוט-אלכופר	שו"ס	

קורסי בחירה

40650	עיר וחברה	CITY AND SOCIETY
סמסטר ב'	2 נ"ז	
הקורס עוסק ביחסי אדם-חברה ומרחב עירוני. מטרת הקורס להרחיב את ההכרה והביקורת אודות שונות חברתית – הערכים, האידאולוגיות ויחסי הכוח שהם משקפים. אנו דנים בגישות לפירוש המרחב והחברה העירוניים ומנתחים היבטים שונים של החיים העירוניים ברמת הרחוב, השכונה, הקהילה והעיר. בהמשך ננתח סוגיות מרכזיות המעסיקות כיום חוקרים מדיסציפלינות שונות ונבחן דרכים להתמודדות עם אתגרים עירוניים בדמות פרבור, התחדשות עירונית ודיור בר השגה.		
שם המרצה	סוג שיעור	
ד"ר גלעד רזן	שו"ס	

56871	רגולציה וקפיטליזם	Capitalism and Regulation
סמסטר ב'	2 נ"ז	
סמינר זה מוקדש לדיון בקפיטליזם כסדר פוליטי, חברתי, משפטי, כלכלי ותרבותי תוך דגש על הזיקה שבין הפוליטי לחברתי ולכלכלי. נכיר את ספרות היסוד בניתוח הקפיטליזם, את השינויים שהיא עוברת ונחפש את הקבוע והמשתנה לאורך זמן, בין מדינות ובין איזורים שונים של העולם.		
שם המרצה	סוג שיעור	
פרופ' דוד לוי-פאור	שיעור	

GLOBALIZATION & GLOBAL GOVERNANCE	58820 גלובליזציה ומימשול גלובאלי שנתי 4 נ"ז
<p>הקורס דן בקשרים שבין גלובליזציה לבין הניסיונות לנהל אותה, הן במסגרת של ממשול אזורי והן של ממשול גלובאלי. הקורס מיועד למעוניינים לחקור את הקשרים האפשריים שבין תהליכי גלובליזציה לבין תיאוריות ומציאות של היחסים הבינלאומיים. במסגרתו אנו עוסקים בהגדרות השונות ובממדים המגוונים של תהליך הגלובליזציה ביחסים בינלאומיים, כולל הממדים הפוליטיים, כלכליים, תרבותיים ונורמטיביים, ודנים בהשפעות ההדדיות שבין גלובליזציה לבין דמוקרטיה, חלוקת העושר (במונחים של עוני ואי-שוויון), שלום, מלחמה, איכות הסביבה, טכנולוגיה ואתיקה בינלאומית.</p>	
שם המרצה סוג שיעור פרופ' אריה קצוביץ שו"ס	
REGIONAL SECURITY IN A COMPARATIVE PERSPECTIVE	58883 ביטחון אזורי במבט השוואתי: אירופה, אסיה והמזה"ת שנתי 4 נ"ז
<p>הסמינר עוסק בניתוח מצב הביטחון בשלושה אזורי מפתח במערכת הבינלאומית הנוכחית: מערב אירופה, מזרח אסיה והמזרח התיכון. אנו מנסים להסביר את השונות במצב הביטחון בין שלושת אזורים אלה לאור גישות ותיאוריות מתחרות להסבר מלחמה ושלום ביחסים הבינלאומיים.</p>	
שם המרצה סוג שיעור ד"ר קורונה כגן שו"ס	

Knowledge of the German language

Knowledge of the German language is at this point not a pre-requisite for admission into the program for students coming from the Faculty of Social Sciences and the Faculty of Law; however it is compulsory for all students in order to graduate to pass the exemption exam or the "Advanced German" exam. Candidates who intend to specialize in German literature and culture are required to demonstrate knowledge of German at beginners' level when registering for the MA-program.

Students, who in the course of the M.A. program have to take German classes in order to demonstrate knowledge of the German language at an advanced level, can get credit for up to 8 credit points for German language courses offered by the Hebrew University.

Specialization Tracks

In addition to basic and methodological courses, obligatory to all participants, the program offers five specialization tracks over a period of **two years**:

1. Politics and Economy
2. Law and International Relations
3. Geography and Urban Studies
4. History and Sociology
5. Literature, Philosophy, Culture, and the Arts

The program offers the following two degrees:

MA research degree (36 credit points)

Two out of the five specialization tracks have to be chosen. It is highly recommended that at least one specialization track should be connected to the specialization field of the BA studies. The program of studies will be set up in consultation with the MA program advisor at the Center, taking into account:

- a. the student's field(s) of specialization during their undergraduate studies
- b. the elected specialization tracks

Basic courses (8 credit points)

The courses have to be chosen from the list of basic courses of the teaching program, from tracks not chosen as specialization tracks.

Compulsory courses (24 credit points)

- Methodological seminar in one of the two compulsory specialization tracks in which the MA thesis is written (4 credit points)
- Courses in two specialization tracks (10 credit points)
- Seminar paper in one of the courses. No extra credit points are given for the paper.
- Simulation course (2 credit points)
- Advanced or specialized German language course or seminar (8 credit points)

Elective courses (4 credit points)

The courses have to be chosen from the list of elective courses of the teaching program.

M.A. Thesis (35% of the final grade) is written under the supervision of one of the professors of the Faculties of Social Sciences, Law or Humanities. The thesis is graded by two teachers and, together with the final grade, determines the eligibility of the student for the Ph.D. program.

MA diploma degree (46 credit points)

Three out of the five specialization tracks have to be chosen.

Basic courses (8 credit points)

The courses have to be chosen from the list of basic courses of the teaching program, from tracks not chosen as specialization tracks.

Compulsory courses (30 credit points):

- Interdisciplinary departmental seminar or tutorial (4 credit points)
- Courses in three different specialization tracks (14 credit points)
- Seminar paper in one of the courses. No extra credit points are given for the paper.
- Simulation (2 credit points)
- Advanced or specialized German course or seminar (8 credit points)

Elective courses (8 credit points):

The courses have to be chosen from the list of elective courses of the teaching program. Other courses may be chosen after the approval of the academic head of the program. At least one course will be a seminar in which the student writes a seminar paper.

קורסי יסוד

GERMAN SOCIAL HISTORY IN THE 20TH CENTURY	54674 היסטוריה חברתית גרמנית של המאה ה-20
נלמד באנגלית	שנתי
4 נ"ז	Error! Bookmark not defined. תיאור הקורס מופיע בעמ' Error! Bookmark not defined. לעיל.
שם המרצה	סוג שיעור
ד"ר טוביאס אברכט- שו"ס הרטמן	
THE GERMAN SOCIAL ECONOMIC MODEL IN THE EU CONTE	54675 המודל הסוציו-אקונומי הגרמני בהקשר של האיחוד האירופי
נלמד באנגלית	שנתי
4 נ"ז	Error! Bookmark not defined. תיאור הקורס מופיע בעמ' Error! Bookmark not defined. לעיל.
שם המרצה	סוג שיעור
ד"ר כריסטיאן ת'אואר שוס	
Israeli- West Germany Relations: 1945-1990	54682 יחסי ישראל-גרמניה המערבית 1945-1990
נלמד באנגלית	סמסטר א'
2 נ"ז	Error! Bookmark not defined. תיאור הקורס מופיע בעמ' Error! Bookmark not defined. לעיל.
שם המרצה	סוג שיעור
ד"ר שרון ליבנה שוס	
INTRODUCTION TO THE GERMAN CIVIL LAW	62311 מבוא למשפט גרמני אזרחי
נלמד באנגלית	סמסטר ב'
2 נ"ז	הקורס נועד להקנות ידע בסיסי בקודקס האזרחי הגרמני (BGB). המשפט הקונטיננטלי בכלל וה-BGB בפרט מתאפיינים במחשבה אבסטרקטית, קטגוריות כלליות וכללים מדויקים הדומים לכללים מתמטיים. מחשבה זו שונה ביסודה מהמחשבה הקוזאיסטית האופיינית לשיטות המשפט האנגלו-אמריקאיות בכלל ולמשפט הישראלי בפרט. הסטודנטים לומדים את העקרונות הבסיסיים ואת הדוקטרינות המרכזיות של ה-BGB, דבר המאפשר להם לרכוש ידע ביסודות המחשבה הקונטיננטלית בתחום המשפט האזרחי.
שם המרצה	סוג שיעור
ד"ר קטיה אסף שו"ס	
INTRODUCTION TO GERMAN CONSTITUTIONAL LAW	54686 מבוא למשפט גרמני חוקתי
נלמד באנגלית	סמסטר א'
1 נ"ז	

The course provided an overview over the constitutional system of the Federal Republic of Germany established by its federal Constitution, the Basic Law.

The main emphasis was placed on the fundamental principles governing the character of the Federal Republic, federalism, democracy, the rule of law, social state and republic, the functions of the state organs, the control of constitutionality and the protection of fundamental rights.

Course outline:

- Legacies and Weight of History: Introduction
- System of Government: "Chancellor Democracy"
- The Federal System: Checks and Balances rather than Diversity
- "Rechtsstaat" (Rule of Law) and Role of the Federal Constitutional Court
- Human Dignity and Fundamental Rights: The Individual at the Centre
- The Challenge of European Integration

שם המרצה	סוג שיעור
ד"ר יאנס וולק	שו"ס

54637	הקולוקוויום של פורום אירופה	לתלמידי מחקר א'	שנתי	2 נ"ז	EUROPEAN FORUM'S GRADUATE COLLOQUIUM
-------	-----------------------------	-----------------	------	-------	--------------------------------------

סמינר מחלקתי שמטרתו לסייע לתלמידי הפורום בכתיבת עבודות מחקר אקדמיות.

שמות המרצות	סוג שיעור
פרופ' רות פיין גב' מורן פרל	סמינר

54677	הקולוקוויום של פורום אירופה	לתלמידי מחקר ב'	שנתי	2 נ"ז	EUROPEAN FORUM'S GRADUATE COLLOQUIUM
-------	-----------------------------	-----------------	------	-------	--------------------------------------

סמינר מחלקתי שמטרתו לסייע לתלמידי הפורום בכתיבת עבודות מחקר אקדמיות.

שמות המרצות	סוג שיעור
פרופ' רות פיין גב' מורן פרל	סמינר

סדנות סימולציה

54680	אתגרי ביטחון באירופה	נלמד באנגלית	סמסטר ב'	2 נ"ז	EUROPE'S SECURITY CHALLENGES
-------	----------------------	--------------	----------	-------	------------------------------

תיאור הקורס מופיע בעמ' Error! Bookmark not defined. לעיל.

שם המרצה	סוג שיעור
מר טמיר סיני	סדנה

54896 הרחבת האיחוד דרום-מזרחה	SOUTH-EASTERN ENLARGEMENT
נלמד באנגלית	סמסטר א' 1 נ"ז
תיאור הקורס מופיע בעמ' Error! Bookmark not defined. לעיל.	
שם המרצה	סוג שיעור
מר טמיר סיני	סדנה

קורסי חובת בחירה

13722 סמינריון לתלמידי מחקר בהיסטוריה יהודית-גרמנית	RESEARCH SEMINAR FOR GERMAN-JEWISH HISTORY
סמסטר ב' 4 נ"ז	
סמינריון מחקרי של מרכז מינרבה ע"ש רוזנצווייג לחקר הספרות ותולדות התרבות היהודית גרמנית. בקורס משולבים הרצאות אורח וכנסים בינלאומיים וכן הרצאות של תלמידי מחקר על הפרויקטים המחקריים שהם שוקדים עליהם. מטרת הסמינריון להיחשף למחקרים החדשניים ביותר הנעשים בתחום וליצור קהילה של חוקרים צעירים בתחום של היסטוריה וספרות גרמנית.	
שם המרצה	סוג שיעור
פרופ' יפעת וייס	סמינר

13735 ירושה גרמנית. מסורות פוליטיות, תרבות וידע במדינת ישראל	GERMAN HERITAGE IN THE STATE OF ISRAEL
סמסטר ב' 4 נ"ז	
הקורס נועד להקנות הבנה עקרונית בסוגיות של היסטוריה תרבותית של העברה והשפעה, הכרה של סוגיית ההשפעה הגרמנית על מגוון של היבטים במדינת ישראל, ומושג ראשוני על התיעוד הארכיוני הקיים בישראל בנושא.	
שם המרצה	סוג שיעור
פרופ' יפעת וייס	סמינר

32810 וולטר בנימין - שיטה וזמן	Walter Benjamin - Method and Time
נלמד באנגלית	שנתי 4 נ"ז
Walter Benjamin has by now become an almost iconic thinker. This was not always the case. At the time of his death in 1940 in Portbou, on his flight from national-socialist Germany, his writings were almost unknown. What is it about Benjamin's thinking that makes it so relevant for us today? What kind of relationship does his thinking have to academic disciplines such as literary and media studies, philosophy or sociology? What does Benjamin understand by criticism? How do concepts such as experience, destruction, memory, life, happiness figure in his writings? This course is an introduction to the questions that arise when reading Benjamin's works and an introduction to its most important themes and figures of thought.	
שם המרצה	סוג שיעור
פרופ' בירגיט ארדלה	סמינר

Hanna Arendt and Theodor W. Adorno on Literature	32819 חנה ארנדט ות. וו. אדורנו על ספרות ושירה נלמד באנגלית סמסטר א' 2 נ"ז
To which extent does literature and poetic language figure in the thinking of two of the most important intellectuals of the 20th century, namely Hannah Arendt and Theodor Adorno – two writers who were constantly in conflict with each other? Hannah Arendt maintains that the poets are archivists of facts: "The men who stand guard over facts are not the officers of interest groups – no matter how legitimate their claims – but the reporters, the historians, and finally the poets." (1966). In this course, using exemplary texts, we explored how Arendt and Adorno refer in their writings to German literature – for example to works by Goethe, Heine, Rilke, Brecht, Kafka and Hebbel. This course was also an introduction to questions and problems about the relationship between literature and philosophy.	
שם המרצה סוג שיעור פרופ' בריגית ארדלה סמינר	
Place and Displacement: Transnational German-Jewish Culture	30182 מקום, הגירה, עקירה: תרבות יהודית גרמנית חוצת גבולות סמסטר א' 2 נ"ז
הקורס עסק בניתוח יצירות אמנות וטקסטים שמחבריהם הם יהודים מרכז אירופאים שהיגרו אל ומגרמניה במהלך המאה העשרים. מתוך דגש על המושגים "מקום" ו"עקירה", הקורס בחן מסגרת תאורטית המאירה באור חדש את הטקסטים והיצירות שאנו עוסקים בהן.	
שם המרצה סוג שיעור ד"ר עפר אשכנזי סמינר	
MEMORY, REMEMBRANCE, AND PUBLIC HISTORY IN GERM	34928 היסטוריה, הנצחה וזיכרון בגרמניה ובישראל – חלק א' נלמד באנגלית סמסטר א' 2 נ"ז
הקורס התנהל במקביל ובשיתוף עם האוניברסיטה החופשית בברלין ועסק בשאלות הייצוג הציבורי והחינוכי של יחסי יהודים-גרמנים החל מתקופת הקיסרות הגרמנית ורפובליקת ויימאר, דרך הרייך השלישי והשואה ועד יחסי גרמניה-ישראל שלאחר מלחמת העולם השנייה. מטרת הקורס הייתה לזמן לסטודנטים התנסות מגוונת בהתמודדות עם נושאים טעונים בהקשר הגרמני-ישראלי כגון עיצוב זיכרון, הנצחה והיסטוריה ציבורית.	
שם המרצה סוג שיעור מר שמיר יגר שיעור	
MEMORY, REMEMBRANCE PUBLIC HISTORY IN GERMANY B	34933 היסטוריה, הנצחה וזיכרון בגרמניה ובישראל – חלק ב' נלמד באנגלית סמסטר ב' 2 נ"ז

This course is the second part of the seminar 34928. Mutual week long visits will take place in Berlin and Jerusalem, in which both Israeli and German students will jointly learn about the culture of Holocaust memory and remembrance in the respective countries.

שם המרצה	סוג שיעור
מר שמיר יגר	סיור

Travelling Memories: The Holocaust in Contemporary European Cinema

50987 זיכרונות נודדים: ייצוג השואה בקולנוע האירופי העכשווי

נלמד באנגלית סמסטר ב' 2 נ"ז

The course analyses films from Germany, France, the Netherlands, Poland, Czech Republic, Israel and other countries in relation to concepts of global and European Holocaust remembrance and transnational aesthetics. It will provide interdisciplinary knowledge in transnational cinema studies, memory studies and European studies. The aim of the course is enabling the students to analyze visual culture in relation to social and historical discourses and to situate current cinema in a transnational as well as film historical context.

שם המרצה	סוג שיעור
ד"ר טוביאס אברכט-הרטמן	שו"ס

CRITICAL THEORIES OF CULTURE

54354 תיאוריות ביקורתיות של תרבות

שנתי 4 נ"ז

בסמינר זה נלמדות תיאוריות ביקורתיות מסורתיות המבינות "תרבות" במונחים של שליטה/התנגדות וחפצון/אותנטיות כמו גם תיאוריות מתקדמות הטוענות שילוב מורכב של חידוש, יצירתיות והבנייה מחדש של יחסי כח בחיי התרבות. הסמינר מכשיר להבין את ההשלכות של אופנים שונים של תיאוריה וביקורת התרבות בהקשר של הניתוח של מצבים תרבותיים ספציפיים. תשומת לב מיוחדת תינתן לניתוח המצב הקולוניאלי וללימודי חיי היומיום כתחומי דעת ומחקר אשר חידשו את התפיסות המסורתיות של תיאוריה וביקורת התרבות.

שם המרצה	סוג שיעור
ד"ר קרולה הילפריך	שיעור

JEWISH COMMUNITY IN GERMANY TODAY: JEWISH IDENTITY, SOCIAL AND POLITICAL DEVELOPMENTS

54681 הקהילה היהודית בגרמניה של היום: זהות יהודית והתפתחויות חברתיות ופוליטיות

סמסטר א' 2 נ"ז

תיאור הקורס מופיע בעמ' Error! Bookmark not defined. לעיל.

שם המרצה	סוג שיעור
ד"ר סוזי כהן וייס	שוס

STUDY TRIP TO THE EU INSTITUTIONS IN BRUSSELS

54946 סיור לימודי למוסדות האיחוד האירופי בבריסל

נלמד באנגלית	סמסטר א'	3 נ"ז
תיאור הקורס מופיע בעמ' Error! Bookmark not defined. לעיל.		
שם המרצה	סוג שיעור	
ד"ר מאיה שיאון- סיור		
צדקיהו		
56994	משבר הלגיטימציה בדמוקרטיות מתקדמות:	THE LEGITIMATION CRISIS IN ADVANCED DEMOCRACIES
האמנם?	שנתי	4 נ"ז
תיאור הקורס מופיע בעמ' Error! Bookmark not defined. לעיל.		
שם המרצה	סוג שיעור	
ד"ר גייל טלשיר	שוס	
58892	חברות רב לאומיות בפוליטיקה העולמית	MULTINATIONAL CORPORATIONS IN WORLD POLITICS
נלמד באנגלית	שנתי	4 נ"ז
הקורס מנתח את משבר הלגיטימציה של הדמוקרטיה באירופה ובהשוואה לישראל תוך דיון בתיאוריה ובמחקר האמפירי של חקר הדמוקרטיה דרך חקר השוואתי.		
שם המרצה	סוג שיעור	
ד"ר כריסטיאן ת'אואר	שוס	
62549	פרסומת ותדמית – בהיבטים של המשפט	ADVERTISING AND IMAGE - LEGAL ASPECTS
סמסטר ב'	4 נ"ז	
<p>פרסומת היא תופעה חברתית שהפכה לחלק בלתי נפרד משגרת חיינו. למרות היותה פעילות כלכלית באופייה, הפרסומת מעוררת שאלות מתחומים רבים. עבור היצרנים מהווה פרסומת אמצעי שיווק רב עוצמה. כוחה של פרסומת טמון ביכולתה לא רק לספק מידע, אלא גם לשכנע ולהשפיע. פרסומת מסוגלת לקשור את המוצר עם תדמית חיובית, אשר גורמת לצרכן להעדיף אותו על-פני מוצרים דומים ולשלם מחיר גבוה יותר עבורו. כיצד הפרסומת מצליחה להשפיע? זוהי שאלה מתחום הפסיכולוגיה. בסמינר נלמד טכניקות של השפעה, בהן משתמשת הפרסומת. כיצד משפיעה פרסומת על השוק? האם התדמיות שהיא יוצרת מוסיפות למוצרים ערך אמוציונאלי-חוויתי "ממשי", המסביר את מחירם הגבוה או שהיא יוצרת הבחנות מלאכותיות בין מוצרים זהים בעיקרם? האם היא מעודדת תחרות או גורמת לשוק ריכוזי? שאלות אלה הן מתחום הכלכלה, וגישות כלכליות שונות נותנות להן תשובות שונות. בסמינר נראה, איך תופעת הפרסומת משתלבת בניתוחי שוק שונים ואיזו משמעות האסכולות הכלכליות השונות מייחסות לה. לפרסומת – השפעה חזקה על התרבות והחברה המודרנית. השפעה זו נובעת לא רק מהצגת תמונת עולם מסוימת בפרסומת עצמה, אלא גם מהשליטה הניכרת, שיש למפרסמים על תוכן התקשורת הממומנת על-ידי פרסומת. בסמינר נדון בגישות ביקורתיות לפרסומת מתחומים שונים ונראה, כיצד הן ניתנות ליישום בהסדרים משפטיים. נלמד את ההסדרים הקיימים בשיטת המשפט השונות, לרבות השיטה הגרמנית, האמריקאית והישראלית. נקדיש תשומת לב מיוחדת לניגודים קיימים בין שיטת המשפט הגרמנית, השמה דגש חזק על שיקולי צדק ישר, לבין השיטה האנגלו-אמריקאית, המתרכזת בשיקולים של תועלת כלכלית.</p>		

שם המרצה	סוג שיעור
ד"ר קטיה אסף	סמינר

54689	סיור לימודי: מעבר אל המזרח – עבר והווה	PASSAGES TO THE EAST: PAST AND PRESENT OF EAST GERMANY
נלמד באנגלית	סמסטר ב'	4 נ"ז

תיאור הקורס מופיע בעמ' Error! Bookmark not defined. לעיל.

שם המרצה	סוג שיעור
ד"ר טוביאס אברכט- סיור הרטמן	

5. כנסים מדעיים וסדנאות מחקר

5.1 [חזון הפורום בתחום זה](#)

5.2 [הליך הקביעה של כנסים](#)

5.3 [נתונים לשלוש השנים האחרונות: פרטי הכנסים והסדנאות](#)

5.4 [סיכום פעילות המרכז בתחום הכנסים והסדנאות: הערכה ביקורתית](#)

5. כנסים מדעיים וסדנאות מחקר

5.1 חזון הפורום בתחום זה

To enhance the Forum's research impact in the academic milieu and visibility, it will continue to organize international conferences and workshops, also in cooperation with different departments of the Hebrew University and other institutions in Israel and abroad.

One example would be the international conference '50 Years of German-Israeli Relations: Evaluating the Present, Envisioning the Future', which took place on March 2015, with over 40 participants, large audience, and massive exposure.

For the next academic year, we are planning an international conference on Area Studies, in cooperation with various institutes at the Hebrew University of Jerusalem. The conference's steering committee includes not only HUJI faculty, but also partners from Germany.

5.2 הליך הקביעה של כנסים

הכנסים והסדנאות שפורום אירופה מארגן מתחלקים לכמה קבוצות:

- אירועים מרכזיים בתחומי האחריות של הפורום ו/או מרכזיו, אשר הפורום, ממהותו, מחויב לצייןם. למשל: 20 שנה לנפילת מסך הברזל, יום אירופה, המשבר בחצי האי קרים, בחירות בגרמניה וכד'.
- אירועים שהגורמים המממנים של מרכזי הפורום מצפים מאיתנו לארגן, בהתאם לייעוד המקורי של כל מרכז. למשל: כנס מטעם מרכז מיירוק בנושא אירואסיה אחת ל-5 שנים, כנס לציון 50 שנה ליחסים הדיפלומטיים ישראל-אוסטריה, 20 שנה לנפילת חומת ברלין, 200 שנה לקונגרס וינה, 50 שנה ליחסים הדיפלומטיים ישראל-גרמניה וכד'.
- במסמך ההקמה של המרכז ללימודי אוסטריה נקבע כי על המרכז לארגן אירוע פומבי בכל שנה, כתנאי לקבלת מימון ממשד החוץ האוסטרי. יש שנים שיש בהן אירוע "טבעי" כזה, כמו הכנסים שהוזכרו לעיל לציון 50 שנה ליחסים הדיפלומטיים עם אוסטריה או 200 שנה לקונגרס וינה. בשנים אחרות, מנהלת פורום אירופה קובעת נושא לכנס, לעיתים בהתייעצות עם מומחים רלוונטיים באוניברסיטה, ואנו פונים אל אנשי סגל מחוץ לפורום בהצעה להובילו. ב-2013, למשל, נערך כנס בינלאומי גדול בהובלת פרופ' יואב רינון, ראש בית הספר לספרות עתיקות וחדשות, בנושא 'ספרות וביקורת ספרות בהקשר הפרוידיאני היום'. בשנת 2012 קיימנו מטעם המרכז סדנה בינלאומית בנושא 'חינוך במשפחות של מהגרים ומיעוטים', בראשות ד"ר צבי בקרמן מבית הספר לחינוך.
- כאמור בפרק 3, המרכז ללימודים גרמניים תומך בפרויקטים של קבוצות מחקר. כחלק מתמיכה זו, אנו מסייעים לקבוצות המעוניינות בכך לארגן כנסים. בשנת 2010, למשל, סייענו לקבוצת מחקר של ד"ר ג'ניפר גלזר מבית הספר לחינוך לארגן כנס בנושא 'Imagining the Future', בשיתוף עם אוניברסיטת רגנסבורג והאוניברסיטה לחינוך בקרלסרוהה.
- יש כנסים שאנו שותפים בהם באופן מסורתי, מדי שנה, כחלק מהפעילות השוטפת של מרכזי הפורום. כאלה הם, למשל, כנס פרחי מחקר ע"ש יצחק רבין, והסדנה השנתית לתלמידי מחקר בלימודים גרמניים המשותפת למרכזי DAAD באוניברסיטה העברית ובאוניברסיטת חיפה.

- לעתים פונים אלינו גופים שונים באוניברסיטה בהצעה לשיתוף פעולה בארגון כנס. ועדה פנימית של הפורום דנה בהצעות. שיתופי פעולה כאלה מתקיימים בעיקר עם מרכזי הפורום שתקציביהם מצומצמים, המתקשים במימון כנסים משלהם, אך לא רק. אנו שמחים כאשר מופנות אלינו הצעות רלוונטיות גם מפני שלנו אין סגל שיכול ליזום כנסים אשר קשורים לצרפת, לאירואסיה או לאיטליה.
- בשנים שבהן הדבר התאפשר לנו מבחינה כלכלית, פרסמנו קול קורא לחברי סגל להגיש בקשות לשיתוף פעולה בארגון כנסים. ועדת המלגות והמחקר של הפורום דנה בהצעות שהוגשו.
- לתלמידי הפורום דלת פתוחה להציע הצעות ולהעלות רעיונות לפעילות אקדמית מכל סוג. בפורום התקיימו סדנאות וימי עיון שהחלו כרעיון של סטודנטים בשלבים שונים של לימודיהם, והם אף לקחו חלק בארגונם. בשנת 2011, לדוגמה, יזמו שתי תלמידות למוסמך יום עיון בנושא 'צרפת במרחב האירופי', שלקחו בו חלק תלמידים מהתכנית ללימודי אירופה ואנשי סגל ממדעי החברה וממדעי הרוח. ב-2013, תלמידת מחקר מ-Science Po שלמדה בפורום במסגרת ארסמוס מונדוס, הציעה כנס בנושא האיחוד האירופי, ישראל, ו'האביב הערבי'. הכנס התקיים בשיתוף פעולה עם Science Po ועם המכון למחקר צרפתי בירושלים.

5.3 נתונים לשלוש השנים האחרונות: פרטי הכנסים והסדנאות ראו נא נספח ב' [להלן](#).

- ### 5.4 סיכום פעילות הפורום בתחום הכנסים והסדנאות: הערכה ביקורתית
- ככלל, מטרותיהם של כנסים אקדמיים, בין השאר, הן להוות במה להצגת מחקרים ופירותיהם, לבסס את מעמדו של הגוף המארגן בעולם האקדמי, ולאפשר לחוקרים הפריה הדדית ופגישה פנים אל פנים, באופן שפעמים רבות מוביל לשיתוף פעולה מחקרי.
- הכנסים של פורום אירופה ממלאים את שתי המטרות הראשונות: מוצגים בהם מחקרים במגוון נושאים הקשורים לאירופה בת-זמננו על ידי חוקרים מישראל ומהעולם, והם ממצבים את האוניברסיטה העברית, את פורום אירופה ואת המרכז הספציפי שלו המארגן את הכנס, כמובילים את חקר אירופה בת-זמננו בישראל.
- באשר למטרה השלישית – אין ספק שהכנסים שלנו מניבים הפריה הדדית ושיתוף פעולה בין חוקרים. אך מכיוון שבין הדוברים בכנס אין חוקרים השייכים לתכנית ללימודי אירופה (למעט במקרים שבכנס משולבים תלמידים שלנו), פשוט מפני שאין בתכנית תקנים אקדמיים, אין ולא יכולים להיווצר שיתופי פעולה מחקריים בין אורחים שלנו לבינינו. אנו רואים חשיבות רבה בהבאת חוקרים מובילים מהעולם ובהפגשתם עם חברי סגל ממחלקות שונות של האוניברסיטה העברית במסגרת של כנס שאנו מארגנים, אך בשורה התחתונה, ההשקעה לא חוזרת לפורום בתחום שהוא אמור להוביל באוניברסיטה – חקר אירופה בת-זמננו.
- העובדה שלתכנית אין סגל אקדמי אף מקשה עלינו במה שנוגע לייזום כנסים וסדנאות, והופכת את הפורום לתלותי ואופורטוניסט. אם יש אירוע שמתפקידנו, כפורום אירופה, לארגן, עלינו להסתמך על חברי סגל ממחלקות אחרות באוניברסיטה לניסוח רציונל, ייעוץ בהזמנת אורחים מתאימים, הנחיית פאנלים וכיו"ב.

שנת תשע"ג

Education in Migrant and Minority Families: Explorations in Religious Faith, Societal Integration, and Civic Education

International Symposium

October 9-11, 2012

In cooperation with the Melton Center, School of Education

Cross-national migratory flows and internal migrations involving millions of people from diverse social statuses, and from heterogeneous ethno-cultural and religious backgrounds, have rapidly intensified under the ascendancy of globalization.

Modern education systems were established in order to build social cohesion through homogenization and maintain social control, whether through decentralized and varied school systems as in the United States or in highly unified and centralized systems as in France.

Migratory flows pose challenges to some of the constitutive principles of education systems in highly developed and developing countries (i.e. Western and Eastern Europe and the Middle East) where social cohesion is viewed as being endangered by cultural and religious differences (e.g. involving Muslims). In recent decades the problem has been aggravated to the extent that modern societies seem to have set constraints on their culture of political debate and reached their limits in terms of their capacity to integrate migratory/minority groups. Furthermore, public opinion has come often to view the project and ideals of multiculturalism as a failure. Within this context, certain cultures and religions are perceived as a danger to democracy.

Since 2000, Pisa studies have shown highly diversified education systems in European countries (e.g. Austria, Germany) to have a negative impact on the education of migrants. The socialization and education of migrant/minority youth is suspected of not supporting civic and democratic attitudes and practices, and migrant/minority families have become a focus of public interest. It is the migrant/minority families and their associated social networks that are seen as the main factor responsible for the present failures of the education systems.

The symposium focused on the intersection between education, religion, and citizenship within socio-political contexts, as well as tensions related to the presence of varied migrant/minority populations in a selection of countries.

The countries chosen for the first stage of what will hopefully evolve into a larger international comparative study – Austria, Germany, Croatia, Romania, Serbia, and Israel – all confront such situations and have developed or are developing different approaches to the perceived problems.

The symposium offered a first opportunity for a rather small group of researchers representing these countries to get acquainted with each other's socio-political contexts, the societal and educational approaches developed within them to manage cultural differences, and the existing academic work on these issues, with the aim of starting a dialogue that could lead to the submission of a proposal to a competitive research

foundation.

External Governance in Theory and Practice: Insights from Israel and the European Union

Jean Monnet Workshop

October 27-29, 2012

The Eighth Annual Graduate Conference in Political Science, International Relations and Public Policy in Memory of the Late Yitzhak Rabin

International Graduate Conference

December 12-14, 2012

In cooperation with the Leonard Davis Institute for International Relations, the Department of Political Science, the Department of International Relations and the Federmann School of Public Policy & Government.

Cultural Encounters in 18th- and 19th-Century Britain

Graduate Students Workshop

December 16-18, 2012

In cooperation with the Faculty of Humanities' PhD Honors Program

The purpose of this workshop was to allow for graduate students the opportunity to present their research to their teachers and peers, in a supportive, yet intensive and productive, environment. The initiative grew from a group of five students at the Hebrew University of Jerusalem, who established a study group devoted to 18th and 19th centuries Britain, under the auspices of the Institute of Western Cultures. Their planned workshop was aimed at the larger audience of students and faculty in Israel, whose work is related to this historical context. Thus, one of the great benefits of this endeavour was to establish connections within the Israeli academic world .

The planned workshop received grants from both the European Forum and the Mandel School for Advanced Studies, both at the Hebrew University, which allowed the invitation of two distinguished guests from the University of Indiana – Prof. Mary Favret and Prof. Andrew Miller. They were joined by Prof. Ilana Blumberg, from Michigan State University. The Israeli respondents throughout the workshop were: Prof. Dror Wahrman (HU), Prof. Billie Melman (Tel-Aviv), Dr. Eitan Bar-Yosef (Ben Gurion), Dr. Ayelet Ben-Yishai (Haifa), Dr. Alberto Gabriele (Tel-Aviv), Dr. Yael Shapira (Bar-Ilan) and Prof. Efraim Sicher (Ben Gurion).

Ten students – in their MA, PhD or post-doctoral stages – presented papers during the workshop, on topics varying from the individual versus society in literary works to various cultural encounters in imperial or urban settings, from representations of criminals to performance and its affect/effect (see attached program). The workshop was framed with opening and closing lectures by the guest speakers and a concluding session where various strands and themes from throughout the workshop were discussed.

Jean-François Lyotard – The Misery of Philosophy: How to Resist

International Conference

March 20-21, 2013

In cooperation with the Department of Romance and Latin American Studies

In this conference we discussed in detail the vast and diverse philosophy of the French philosopher Jean-Francois Lyotard (1924-1998), who was a leading figure in the influential discourse of contemporary continental philosophy.

Lyotard's philosophy touches many areas: aesthetics, philosophy, psychoanalysis, politics, film, music, art, and the relationship between the various fields, and discusses varied and different themes: debt, the sublime, childhood, the body, law, justice, method, enlightenment, time, testimony, tort, sacrifice, Christianity, Judaism, and again and again on "Auschwitz" – the disaster that is etched in the philosophy of Lyotard and is carried in itself in diverse and complex manners. Meanwhile, Lyotard also manages a renewed dialogue with parts of the Western philosophical tradition: with Plato, Aristotle, Kant, Hegel, Marx, Adorno, Heidegger, Wittgenstein, Levinas and others, and re-reads some of the canonical texts of this tradition.

Through the question we placed at the center of our discussion: "The Misery of Philosophy – How to Resist?", we explored Lyotard's complex and original thought, and link the various sensitivities and concerns that motivated his writing.

Resistance in the sense of politics, which seeks to present a comprehensive alternative to the existing democratic liberal order, cannot exist in the current system or "method", said Lyotard. We are currently dealing with a capitalist society, and the "capitalist techno - science", which is a system (or "method"), a huge and complex thing nothing is able to challenge it as a whole, and the political struggles that take place in it are part of it and take place within it. But alongside the melancholic tone that emerges from these things, Lyotard never stopped engaging the question: how to resist? And more specifically, how to continue to create thought and language dialogue that oppose injustice, suffering, exploitation, oppression, silencing or exclusion, by other means and new spaces, and first of all, outside of what he called "a big political salvation."

Strindberg Beyond Borders: an International Conference Marking the Centennial of August Strindberg's Death

April 29-30, 2013

In cooperation with the Department of Theater Studies

The Theatre Studies Department at the Hebrew University of Jerusalem marked the 2012 centennial of the death of the eminent Swedish playwright August Strindberg with a series of activities. These culminate in this international conference, held at the Hebrew University in cooperation with the European Forum and the Israeli Theatre Research Society.

The conference included contributions from both senior and junior scholars. The academic sessions were complemented by a performance of Strindberg's play, *The Stronger*, and by a student workshop based on Strindberg's texts.

Europe Day

May 13, 2013

In cooperation with the Delegation of the European Union to the State of Israel

Celebrating Europe Day at the Hebrew University is a well established tradition initiated and organized by the European Forum. Throughout the years, Europe Day was commemorated with a strong emphasis on reaching to the general public, bringing key speakers from academia and the policy arena to speak and debate at different central places in the city of Jerusalem. Europe Day 2013 furthered this tradition by blending together academic excellence with a festive celebration of the European spirit. Europe Day comprised of two events: an academic conference and a Eurofest, featuring Café Europe, Prize winning contest, live music and more. All events were free and open for students and the general public.

Eurofest

Information stands of EU member states and cultural institutes at the "Forum" of Mount Scopus' campus

'Europe on the Map'

Prize winning contest for students

Café Europe

Meeting with ambassadors of EU member states

Europe Day Colloquium:

His Excellency the Ambassador Andrew Standley

The Challenge to be the Head of the EU Delegation to Israel – On-Stage Interview

Prof. Anton Pelinka, Central European University, Budapest

The European Union's "Finality"

Mr. Elinadav Heymann, Director at EFI (European Friends of Israel)

Challenges of Lobbying EU-Israel Relations

The EU, Israel and the 'Arab Spring' States: Beyond the Status Quo

International workshop

May 22-23, 2013

In cooperation with Science Po, Paris and the Centre de Recherche Français à Jérusalem

Starting in 1959 with the establishment of diplomatic relations between the European Economic Community (EEC) and Israel, their relations have been embedded in a difficult geostrategic regional context. Yet, despite numerous regional crises, their relations have never ceased. Because of Israel's regional isolation, the EU is Israel's 'hinterland', particularly in the economic domain. The EU is Israel's largest commercial partner. The strategic relations between the EU and Israel – mainly at the member states' level – have grown, notably due to the perception of common threats such as the Iranian nuclear program.

Yet this deepening of relations remains constrained by the regional context and disagreements at the political level. The drafting of a new EU-Israel action plan was frozen

after the outbreak of Israel's Operation Cast Lead in the Gaza Strip from 27 December 2008 to 18 January 2009. From the EU's point of view, Israel fails to comply with its political preference regarding the conflict, namely the two-state solution. In Israel, a sense of fatigue characterizes the government's attitude towards the EU despite a willingness to broaden the scope of their relations. In this context, Israel's and the EU's respective reactions to the 'Arab Spring' events can either deepen mutual incomprehension or increase mutual understanding.

The impact of the 'Arab Spring', starting with the popular revolt in Tunisia in December 2010 and January 2011, on Israel's and the EU's regional policies, and on their mutual relations, remains to be investigated. The EU launched official negotiations to establish free trade zones with Egypt and Tunisia while imposing sanctions on Syria. Israel is contemplating the renegotiation of its peace treaty with Egypt, notably regarding the status of Sinai, and is closely observing the developments in Syria, fearful that they could trigger a worsening in the two states' tense relations. In the West Bank, Palestinians demonstrated against the rising cost of living and are more and more sceptical about the role of the Palestinian Authority (PA). Against this backdrop, the EU and Israel oscillate between favouring the unstable status quo and reviewing their policies.

The workshop aimed at examining EU relations with Israel and its neighbours in the context of the 'Arab Spring'. Presentations shed light on the new challenges facing the EU, Israel, and the 'Arab Spring' states, and the extent to which the recent developments could positively or negatively affect relations.

Cultural Sustainability, Social Cohesion and Glocal Education

In cooperation with the Melton Center for Jewish Education at the Hebrew University and the Kalman Center for Jewish Education in Tel Aviv University

June 16-18, 2013

שנת תשע"ד

Elie Wiesel: Memory, Midrash and Song

International colloquium

October 14-16, 2013

In cooperation with the Department of Romance and Latin American Studies and the International Center for University Teaching of Jewish Civilization

Transnational Dimensions of Global Governance

The 5th International Doctoral Students' Workshop

October 30-31, 2013

In cooperation with the Department of International Relations, the Leonard Davis Institute for International Relations, and Einstein Stiftung Berlin

From the Classicism to the Avant-Garde: in Memoriam Ilya Serman (1913-2010)

International conference

December 3-5, 2013

In cooperation with the Department of German, Russian, and East European Studies

Freud and the Humanities Revisited: Literature and Literary Criticism in Freudian Context Today

International conference

December 9-10, 2013

Revealers of Secrets – 200 Years of Galician Haskalah

5th International Conference for the Study of the Haskalah Movement

December 22-25, 2013

In cooperation with the Mandel Institute of Jewish Studies and the Center for Research on the History and Culture of Polish Jewry, Leo Baeck Institute Jerusalem, the Institute for the History of Polish Jewry and Israel-Poland Relations at Tel Aviv University, the Project of the Jews in Galicia and Bukovina at Herzl Institute, and the University of Haifa Jewish Galicia and Bukovina Association

The year 2013 marked the bicentennial of two initiatives that marked the beginning of the Haskalah movement in Galicia: the establishment of a modern Jewish school and the composition of a Hebrew maskilic journal by one of the leaders of the movement, Joseph Perl.

Galicia was one of the three major centers of the Haskalah, along with Germany and the Russian Empire. The center in Galicia led the Haskalah in the first half of the nineteenth century, paving new paths in Jewish culture and Jewish thought, 'Wissenschaft des Judentums', Hebrew and Yiddish literature, and Jewish nationalism. Despite the central role of the Galician Haskalah in shaping the face of modern European Judaism and the image of the modern Jew, its place in Haskalah historiography is less prominent than that of the other two centers. The conference focus was a renewed discussion and a comprehensive consideration of the Galician Haskalah.

Contemporary Germany in Israel

National workshop

January 16, 2014

In cooperation with the Haifa Center for German and European Studies

9th Annual Israeli Workshop for German History and Culture

National workshop

January 20, 2014

In cooperation with the Franz Rosenzweig Minerva Research Center, the Richard Koebner Minerva Center for German History, The Leo Baeck Institute Jerusalem, the Minerva

Institute for German History at Tel Aviv University, The Bucerius Institute for Research of Contemporary German History and Society at the University of Haifa, and the Haifa Center for German and European Studies

The Challenges of Austrian-Israeli Relations

1st meeting of the Austria-Israel Salon

March 4, 2014

In cooperation with the forum 'Young Israelis Meeting Austria'

The economic crisis, rising right wing extremism, coping with the memories of the Shoa, the Arab-Israeli conflict, and the implications of these developments on the Jewish community in Austria are topics that will be discussed.

Europe Day

May 12, 2014

In cooperation with the Delegation of the European Union to the State of Israel

Celebrating Europe Day at the Hebrew University is a well established tradition initiated and organized by the European Forum. Throughout the years, Europe Day was commemorated with a strong emphasis on reaching to the general public, bringing key speakers from academia and the policy arena to speak and debate at the Hebrew University. Europe Day 2014 furthered this tradition by blending together academic excellence with a festive celebration of the European spirit. Europe Day comprised of two events: an academic conference and a Eurofest, featuring Café Europe, Prize winning contest, live music and more. All events were free and open for students and the general public.

Eurofest

Information stands of EU member states and cultural institutes at the "Forum" of Mount Scopus' campus

Europe Trivia Game

Prize winning contest for students

Café Europe

Meeting with ambassadors of EU member states

Europe Day Colloquium

Lecture: *The European Union, Weaver of Peace*

Prof. Enrique Barón Crespo, Jean Monnet Chair, Universidad de Castilla la Mancha;

Former President of the European Parliament

Respondents:

H.E. Ambassador Lars Faaborg-Andresen, Head of the European Union Delegation to the State of Israel

Prof. Alfred Tovias, Jean Monnet Chair, the Hebrew University of Jerusalem

Jerusalem Workshop on Regulatory Intermediaries and Trans-National Governance

International workshop

May 12-14, 2014

In cooperation with the Leonard Davis Institute for International Relations, the Federmann School of Public Policy and Governance, the Authority for Research and Development – Hebrew University, and the Department of Political Science

Intentionally Left Blank – Raum für Notizen. Aufzeichnungsverfahren mit Arbeitsheften, Notizbüchern, Alben

International conference

May 12-14, 2014

In cooperation with DAAD Walter Benjamin Chair at the Department of German, Russian and East European Studies – Division of German Language and Literature

Reflections on the New German Government

Roundtable Discussions

Moderator: Mr. David Witzthum, Channel 1, Israel Broadcasting Authority

May 15, 2014

Crimea: Anatomy of a Crisis

Symposium

May 21, 2014

In cooperation with the Leonard Davis Institute for International Relations

Looking at Then, Now

1st International Oral History Conference

June 8-10, 2014

In cooperation with the Avraham Harman Institute of Contemporary Jewry, Oral History Division

שנת תשע"ה

New Perspectives on the First World War

International Multidisciplinary Conference

November 10-12, 2014

In cooperation with The Leonard Davis Institute for International Relations

The Turbulent Year: Russia and the Post-Soviet States

International conference

December 15, 2014

In cooperation with the Israeli Center for Russian and Eurasian Studies (ICRES)

***Perspectives on European Integration and the Political Economy of Peace-Making:
A Tribute to Alfred Tovias upon his Retirement***

December 21, 2014

In cooperation with the Leonard Davis Institute for International Relations

Contemporary Germany in Israel

Students' workshop

In cooperation with the Haifa Center for German and European Studies, University of Haifa

January 15, 2015

National Revival in the Shadow of European Unity: The "Spring of Nations" after the Congress of Vienna and the Relation between National Movements in Europe and the EU Today

International workshop

January 28-29, 2015

Annual Israeli Workshop for German History and Culture

National workshop

February 2, 2015

50 Years of German-Israeli Relations: Evaluating the Present, Envisioning the Future

International conference

March 8-10, 2015

Europe Day

May 5, 2015

In cooperation with the Delegation of the European Union to the State of Israel

Celebrating Europe Day at the Hebrew University is a well established tradition initiated and organized by the European Forum. Throughout the years, Europe Day was commemorated with a strong emphasis on reaching to the general public, bringing key speakers from academia and the policy arena to speak and debate at the Hebrew University. Europe Day 2015 furthered this tradition by blending together academic excellence with a festive celebration of the European spirit. Europe Day comprised of two events: an academic conference and a Eurofest, featuring Café Europe, Prize winning contest, DJ and more. All events were free and open for students and the general public.

Eurofest

Information stands of EU member states and cultural institutes at the "Forum" of Mount

Scopus' campus

Café Europe

Meeting with ambassadors of EU member states

Europe Day Roundtable: *Israel-EU relations after the elections*

Chair: Prof. Guy Harpaz, Faculty of Law and the Department of International Relations

Participants:

H.E. Ambassador Lars Faaborg-Andersen, Head of the European Union Delegation to the State of Israel

Dr. Vicente Palacio, Fundación Alternativas, Spain

H.E. Ambassador Ran Curiel, former ambassador of Israel to the European Union

Dr. Arad Nir, Head of Foreign News Desk, Channel 2 News

Mrs. Avivit Bar-Ilan, Department for European Organizations, Ministry of Foreign Affairs

6. תקציב המרכז

6.1 [אופן קביעת התקציב](#)

6.2 [פרטי מקורות המימון של פעילות הפורום: משאבים כספיים ומשאבים אחרים](#)

6.3 [פרטי השימושים בתקציב](#)

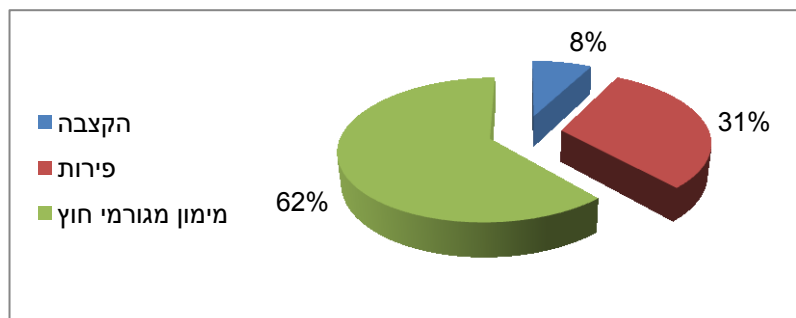
6.4 [סיכום ביניים: חוזקות וחולשות של מנגנון תקצוב הפורום, היקפו והשימושים בו](#)

6. תקציב המרכז

6.1 [אופן קביעת התקציב](#)

לתקציב פורום אירופה שלושה סוגי מימון:

1. הקצבת הפקולטה למדעי החברה;
2. פירות מקרנות משויכים למרכזי הפורום;
3. מימון מגורמי חוץ על פי הסכמים שנתיים (קרן קונרד אדנאואר, עיריית וינה) או רב-שנתיים (DAAD, משרדי ממשלת אוסטריה), בהם נקבע השימוש בכספים. חידוש ו/או המשך המימון מותנה בהצגת דוחות אקדמיים וכספיים. פילוג ההכנסות לפי מקורות מימון:

הוועדה האקדמית של פורום אירופה דנה בדוחות הכספים ובהצעת התקציב של הפורום.

תקציב המרכז ללימודים גרמניים הוא חלק אינטגרלי של החוזה בין האוניברסיטה העברית בירושלים וה-DAAD. בחוזה נקבע תקציב המרכז לתקופת המימון (5 שנים). הוועד המנהל של המרכז (Beirat) דן בישיבתו השנתית בדוח הכספי של המרכז ובתום תקופת המימון מוגשים הדוחות הכספיים למשרד החשב הכללי של גרמניה. המרכז ללימודי אוסטריה מגיש כל שנה דוח כספי לגורמים המממנים באוסטריה (משרד החוץ, משרד המדע, המחקר והכלכלה, עיריית וינה).

6.2 [פרטי מקורות המימון של פעילות הפורום: משאבים כספיים ומשאבים אחרים](#)

תקציב פורום אירופה מורכב מהקצבת הפקולטה למדעי החברה והכנסות של המרכזים השונים:

8%	ללא שיוך לאחד המרכזים = הקצבת הפקולטה למדעי החברה
10%	המכון ללימודי אירופה ע"ש הלמוט קוהל
49%	מרכז DAAD ללימודים גרמניים
23%	המרכז ללימודי אוסטריה
6%	המרכז לחקר רוסיה, אירו-אסיה ומזרח אירופה ע"ש מרג'ורי מיירוק
2%	מרכז צרפת ע"ש פול דמרה
2%	המרכז לחקר תרבות איטליה

6.3 פרטי השימושים בתקציב

השימוש בתקציב פורום אירופה נקבע בראש וראשונה על פי הסכמים עם גורמים מממנים ועל פי ייעוד הקרנות המשויכות למרכזי הפורום אירופה. רק השימוש של כ-8% מתקציב, ההקצבה של הפקולטה למדעי החברה לפי מודל הנשיא, לא נקבע מראש.

לפי תחומי העיסוק שלו, הוצאות פורום אירופה מתחלקים לסעיפים הבאים:

מנהלה	19%
הוראה	19%
מלגות מחייה	19%
מחקר	20%
כנסים, סדנאות, הרצאות אורח	5%
פרסומים	6%
שונות	4%
תקורה	8%

- הוצאות מנהלה כוללות את תוספת ניהול למנהל פורום אירופה ומשכורות הסגל המנהלי.
- הוצאות הוראה כוללות תשלומים עבור מרצים אורחים, עמית'י הוראה, Seed Money לבניית קורסים רלוונטיים לתכניות הלימוד של פורום אירופה וסיורים לימודים.
- הוצאות מחקר כוללות תמיכה במחקרים קבוצתיים ואינדיווידואליים, בנסיעות לחו"ל למחקר ולהשתתפות בכנסים. חשוב להדגיש כי התמיכה במחקר ניתנת לא רק לתלמידי פורום אירופה אלא לתלמידים של הפקולטה למדעי החברה, רוח ומשפטים.
- הוצאות פרסומים כוללות הוצאות עריכת לשון של אסופות מאמרים של כנסים שפורום אירופה יזם והדפסתן, הוצאות עריכת לשון של Working Papers והדפסתם, הוצאת לאור של סדרת Perspectives כחלק מפעילותו של מרכז צרפת ע"ש פול דמרה והוצאת לאור של ה-Newsletter השנתי של פורום אירופה.
- השונות נכללים הוצאות משרד, חידוש ציוד משרדי והדפסות של מודעות, קולות קוראים וכו'.

6.4 סיכום ביניים: חוזקות וחולשות של מנגנון תקצוב הפורום, היקפו והשימושים בו

התקציב הכולל של פורום אירופה עומד על כ-620,000\$ בשנה. כיוון שייעודו נקבע כמעט באופן מוחלט על פי הסכמים עם גורמים מממנים ועל פי ייעוד הקרנות המשויכות למרכזי הפורום אירופה, הוא מצד אחד יציב מאוד, אך מד שני קשה לבצע בו שינויים מבניים.

כאמור, כ-60% מתקציבו מממנים גורמי חוץ, ושינויים בייעוד כספים אלה הם פרי משא ומתן. כספים אלה מותנים בכך שפורום אירופה ו/או מרכזיו עומדים ביעדים שנקבעו בהסכמים.

7. הערכה כללית

7.1 באילו היבטים הפורום משיג את יעדיו?

7.2 מהם יעדי המרכז לשלוש השנים הקרובות? יש לציין יעדים איכותיים וכמותיים

7.3 מתי תכניות הפיתוח של המרכז לשלוש השנים הקרובות? יש לציין גם תכניות לשיתוף פעולה עם

יחידות אחרות, בישראל ובחו"ל.

7.4 האם יש להגדיל את התקינה של חברי סגל בפורום? באילו תחומים?

7. הערכה כללית

7.1 באילו היבטים הפורום משיג את יעדיו?

During the 10 years of its existence, the European Forum at the Hebrew University has built two MA study program, shaped its research profile, and has become a hub of interest and activity related to the study of contemporary Europe, European culture, society and integration at the Hebrew University and in Israel in general, acquiring a high reputation in the Israeli and international academic world. Since its establishment in 2005, there has been a yearly intake of excellent and dedicated graduate students, PhD candidates and postdoctoral young scholars from Israel and abroad who see modern Europe as the focus of their academic work and research, and have laid the ground for their future work inside and outside the university.

7.2 מהם יעדי הפורום לשלוש השנים הקרובות? יש לציין יעדים איכותיים וכמותיים.

היעדים שפורום אירופה מציב לחמש השנים הבאות הם:

תנאי להגשמת היעדים של פורום אירופה הינו סגל קבוע.

- התמודדות על הקמת מרכז מצוינות לחקר וללימוד של האיחוד האירופי (Jean Monnet Centre of Excellence). מרכז מצוינות זה, הממומן על ידי הנציבות האירופית, מאפשר פעילות מחקרית ולימודית בזירה הבינלאומית: מימון מחקרים אישיים וקבוצתיים, סדנאות וכנסים בינלאומיים, סיורי לימודים, סימולציות ופעילויות שונות נוספות).
- הקמת מעבדת מחקר אירופית בה יפעלו חוקרים ותלמידי מחקר, שמטרתה (מלבד הפעילות המחקרית גרידא) תהיה להתחרות על קרנות מחקר יוקרתיות, כגון Horizon, NIEDERSACHSEN, MINERVA, THYSSEN, GIF, ERC, 2020, וכן לעודד את הסינרגיה המחקרית בין דור החוקרים הבכיר לצעיר ולטפח יכולות וכישורים מחקריים.
- התמודדות על מכרז "Erasmus+" מטעם הנציבות האירופית, בכוונה להקים תכנית לימודים אירופים/גרמניים לתואר שני משותף עם אוניברסיטאות נודעות/יוקרתיות שבהן תואר בלימודים אירופים/גרמניים או בתחומים משיקים. מטרת תכנית לימוד אלו היא למשוך סטודנטים זרים מצוינים ללימודים באוניברסיטה העברית ולהביא להפריה הדדית בין קהלים סטודנטיאליים שונים מהארץ ומחו"ל. יעד נוסף הוא להעשיר ולגוון את תכניות ההוראה של פורום אירופה בסגל בינלאומי בעל מוניטין.
- לעצב ולגבש מיקוד נוסף לתכניות הלימוד של פורום אירופה בנושא יחסי אגן הים התיכון והמזרח התיכון עם אירופה. כמרכז הוראה הממוקד באירופה, יבשת הקרובה ומשפיעה על ישראל מבחינות רבות (היסטורית, תרבותית, כלכלית, פוליטית, משפטית ועוד), השאיפה היא להביא לחיבור בין המומחיות האזורית בנושא המזרח התיכון ואגן הים התיכון הקיימת באוניברסיטה העברית, לבין הנושא האירופי. מטרתנו היא למצב את יתרונו היחסי של פורום אירופה כמרכז הוראה אזורי מוביל בתחום האירופי, ולקשור אותו למרקם היחסים האזורי משני צידיו של אגן הים התיכון. בדומה למרכזים דומים, כגון אוניברסיטת סינגפור, פורום אירופה מעוניין לאמץ את מודל תכנית המרצים האורחים המובילים בעולם שיבואו לפורום אירופה לתקופות ארוכות.

- האוניברסיטה העברית השכילה להקים את פורום אירופה, שהפך למרכז אירופה המוביל בארץ ובאזור. אין ספק שכדי להמשיך ולפתח את תכניות הלימודים בפורום ועל אחת כמה וכמה על מנת להוציא אל הפועל את התכניות החשובות והשפתניות המצוינות כאן, נדרשת תקינה. זו העת להתקדם לשלב נוסף ומכריע זה. ללא המרכיב ההכרחי של תקינה, האפשרות להמשיך ולפתח את תכניות הלימודים מוגבלת ואף צועדת לאחור אל מול התפתחויות מתחרות במוסדות לימוד מקבילים בארץ. מודל אפשרי ומוצלח הוא זה של התכנית ללימודים גרמניים – תקנים משותפים עם מחלקות רלוונטיות כגון יחסים בינלאומיים, מדע המדינה, סוציולוגיה, תקשורת וכדומה.
- בתוך שלוש שנים שואף פורום אירופה להתבסס ולהשתדרג כתכנית לימודים מובילה ומצוינת אשר מושכת סטודנטים ומרצים אורחים ממדינות שונות ברחבי העולם, המבקשים להתמחות ביחסי אירופה - אגן הים התיכון והמזרח התיכון. כמו כן, פורום אירופה שם לו ליעד להיות מרכז מחקרי של מצוינות המוביל באזור, ומוציא משורותיו בוגרים מיומנים ומצטיינים הנחשקים על ידי שוק העבודה, במגזר הציבורי והעסקי כאחד.

7.3 מהן תכניות הפיתוח של הפורום לשלוש השנים הקרובות? יש לציין גם תכניות לשיתוף פעולה עם יחידות אחרות, בישראל ובחו"ל.

We will continue to expand the network of cooperation with relevant institutions in Israel, such as the Center for German and European Studies at Haifa University, the Center for European Studies at the Ben-Gurion University of the Negev, etc.

The European Studies has initiated a Graduate Program (non degree) at the Hebrew University's Rothberg International School in European and Mediterranean Studies, which will foster a more close intellectual contact between European and Israeli students.

In addition, we are developing joint degree programs in European Studies and German Studies with the Faculty of Law.

The European Forum will continue to develop the graduate colloquium initiated in the academic year 2011-12, organized by doctoral and post-doctoral students and dedicated to presentations of MA and PhD theses on German and European topics in progress. It is our intention to turn the colloquium into a national and international framework under increased cooperation with the other European Studies Institutes. Holding a national workshop for graduate students on European Studies, as the one we have in German Studies, will be a first step.

We wish to initiate cooperation between the European Forum's programs and relevant departments at European universities, so that areas of study not covered by the Forum will become accessible to our students. Our agreement with Freie Universität Berlin for student exchange is the model.

We plan to deepen our cooperation with the network of DAAD Centers for German Studies and the network of Centers for Austrian Studies by opening our simulation workshops and other research and teaching activities to students of these centers.

The European Forum is working toward the establishment of a new Center dealing with an area neglected till now: The Center for Spanish Studies. The first step in this respect was the creation of an Annual Visiting Lectureship, "Ortega y Gasset", and an annual intensive course on contemporary Spain, funded by the Spanish Government. The next step is the creation of the Center.

The Center for Spanish Studies could be established as a joint venture of the Spanish Government (the Ministry of Foreign Affairs, the Spanish Ministry of Education, Science and Culture, Centro Sefarad-

Israel) and the Friends of the Hebrew University in Spain.

The Center for Spanish Studies will advance Spanish contemporary studies in Israel, and serve as a forum where Israeli and Spanish scholars and students come together for collaboration, study and academic exchanges. It will advance the study and research of Spain's role in the Mediterranean Basin, as well as cultural, historical, economic and political themes that will promote a better understanding and perception between Spain and Israel. The Center will advance teaching, studying and research exchange between Spain and Israel by offering grants scholarships aimed particularly at early career researchers.

7.4

האם יש להגדיל את התקינה של חברי סגל בפורום? באילו תחומים?

מתן תקינה לתכנית ללימודי אירופה היא חיונית לפיתוחו המוצלח. בהיעדר סגל אורגני לפורום וכתוצאה התפתחויות חיוביות מרשימות, נתון הפורום בפני חסמים ומכשולים הבולמים את צמיחתו והרחבת והעמקת הפעילות בו. חסמים אלו באים לידי ביטוי במספר היבטים:

- בלימת המחקר – בשנים האחרונות התמודד הפורום בהצלחה אל מול מענקי מחקר ומקורות מימון תחרותיים ברמה הבינלאומית. למרות זאת, בהיעדר סגל אורגני מנוע הפורום מלהתמודד באופן עצמאי על מענקי מחקר באפיקים רבים ומשמעותיים כמו תכנית המו"פ של האיחוד האירופי, קבלת מעמד של Centre of Excellence, שיוך למסגרות שונות של Jean Monnet ועוד. מסיבה זו, תלוי הפורום בזמינות וברצון של חוקרים שונים באוניברסיטה אשר אינם משויכים אליו, דבר אשר מנע בעבר פעמים רבות התמודדות במסגרות המחקר הבינלאומיות השונות, ובעיקר את מקסום הפוטנציאל הקיים בפורום. גם מנהלת הפורום איננה יכולה להתמודד על מענקי מחקר עבור הפורום, מפני שהשיוך האקדמי שלה מכתוב את ייעוד הכספים ליחידת האם הדיסציפלינרית שלה.
- מניעת הסינרגיה הנחוצה ללימודי אירופה – פורום אירופה מהווה מסגרת ייחודית בישראל המציעה תכנית לימודים למוסמך בלימודי אירופה. כתוכנית אינטגרטיבית תכליתה לספק מימד ייחודי אשר הינו מעבר לאינטגרציה בין מספר תחומי לימוד. מסיבה זו אין די באינטגרציה של קורסים ממספר דיסציפלינות או בשימוש באנשי סגל מחוגים שונים, אלא ישנו צורך באנשי סגל ייעודים אשר יכולים לחקור וללמד לימודים אירופים מתוך האינטגרציה עצמה ולא רק מחלקיה. העדרם של אנשי סגל בתחום זה, פוגעת רבות ביכולתה של תכנית הלימודים והמחקר ליצור את הסינרגיה הרצויה. כמו כן גם מונע מחוגים אחרים לחזק את לימודי אירופה על גווניו השונים הנוגעים לדיסציפלינות שלהם. תקינה משותפת עם חוגים אלה הוא להבנתנו החיזוק הנדרש.
- פגיעה בהוראה – פורום אירופה הינו גוף ייחודי בנוף הפקולטה מאחר והוא כולל בתוכו שתי תכניות לימוד לתואר שני, סטודנטים לתארים מתקדמים, תלמידי פוסט-דוקטורט ואירועים אקדמיים רבים כמו כנסים, סמינרים ועוד. מבחינה זו, במהותו דומה הפורום לחוג לימודים יותר מאשר למכון מחקר, ולכן מצריך תיקון אנשי סגל משלו. בהיעדר סגל אורגני תלוי הפורום בזמינותם של אנשי סגל להם מחויבות ראשונית לחוגים אחרים. העדר סגל מונעת את העמקת תכנית הלימודים הקיימת והרחבת המסגרת לתוכנית לימודים לתואר בוגר, ושילובו של מסלול לימודים מתקדמים בשפה האנגלית אשר הינו אטרקטיבי במיוחד בלימודי אירופה.
- בריחת מוחות – בוגרים רבים של הפורום המשיכו את לימודיהם האקדמיים לתואר דוקטורט בלימודי אירופה בישראל ובעולם. היעדר תקנים אקדמיים בתחום לימודי אירופה אינו מאפשר את גיוסם של חוקרים מצטיינים ופוגע בעתיד המחקר וההוראה.